

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PMS PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA
ČESKÉ REPUBLIKY

socio.factor

sociální firma | výzkum a vzdělávání | služby

Evaluační projekt Proč zrovna já? II

Vstupní evaluační zpráva

zpracováno pro Probační a mediační službu

SocioFactor s.r.o.
www.sociofactor.eu

Obsah

Úvod	3
1 Charakteristika projektu	4
1.1 Cíle projektu	5
1.2 Klíčové aktivity projektu	8
KA 01 – Pomoc a poradenství obětem trestných činů	8
KA 02 – Mezioborová a meziresortní spolupráce.....	11
KA 03 – Rozšíření odborných kompetencí poradců pro oběti trestných činů.....	12
KA 04 – Rozšíření odborných kompetencí sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách	14
KA 05 – Asistenti obětí u parolových komisí	16
KA 06 – Analýza potřeb obětí a externí evaluace.....	17
KA 07 – Změna postojů cílové skupiny	19
1.3 Cílové skupiny projektu	20
2 Logický model projektu	21
3 Charakteristika implementující organizace	24
4 Charakteristika prostředí.....	25
5 Specifikace výzkumných metod evaluace a datových zdrojů.....	29
5.1 Cíl evaluace	29
5.2 Metodologie evaluace	30
5.3 Specifikace výzkumných metod evaluace a datových zdrojů.....	32
6 Evaluační matice.....	34
7 Analýza rizik evaluace.....	38
8 Harmonogram evaluace	39
9 Popis způsobu komunikace s realizačním týmem projektu a předávání průběžných zjištění	40
Závěr	41
Seznam literatury	41

Úvod

Cílem vstupní evaluace je představit cíle, aktivity a prostředí projektu Proč zrovna já? II a dále validovat logický rámec projektu a upřesnit design dalších kroků evaluace. Vstupní evaluace vychází zejména ze sekundární analýzy relevantních dat, kterými jsou projektová žádost a Analýza potřebnosti individuálního projektu Probační a mediační služby „Proč zrovna já? II“.

Dále vychází z analýzy kvalitativních dat, získaných prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů se zástupci objednatele, konkrétně s projektovou manažerkou a odbornou garantkou projektu.

Na základě analýzy dat z projektové žádosti a z rozhovorů s klíčovými realizátory projektu bylo upraveno logické schéma projektu a sestavena evaluační matice, která poukazuje na způsob, jakým budou hledány odpovědi na kladené otázky.

1 Charakteristika projektu

Proč zrovna já? II

Číslo projektu CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557

Zaměření projektu: Rozšíření kompetencí poradců pro oběti trestných činů, rozšíření odborných kompetencí sociálních poradců a pracovníků v sociálních službách, realizace pomoci a poradenství obětem trestných činů a jeho rozšíření o nový komplexní program pomoci zvláště zranitelným obětem, zavedení meziresortní spolupráce na krajské úrovni, prohloubení a rozšíření multidisciplinární spolupráce na lokální úrovni, zajištění asistencí pro oběti v rámci parolových komisí, osvěta cílových skupin, zpracování studie mapující data obětí trestných činů.

Výše rozpočtu: 86 675 635,47 Kč (z toho podíl ESF 77,56 %)

Termín realizace: 1. 7. 2016 – 30. 6. 2020

Projekt „Proč zrovna já? II“ se zaměřuje na zabránění sociálního vyloučení obětí trestných činů, případně jeho rizika. Tyto osoby jsou vystaveny riziku sociálního vyloučení, pokud jim není poskytnuta skutečná a efektivní pomoc a podpora. Cílem projektu je tedy zejména komplexní podpora a pomoc obětem trestných činů při vyrovnání se se zážitkem trestného činu, při obnově pocitu bezpečí, integrity a důvěry ve spravedlnost. Jedná se o projekt s celorepublikovým dosahem, který řeší několik souvisejících problémů: nedostatek kompetentních poradců pro oběti trestných činů; nízkou lokální dostupnost pomoci obětem; nedostatečné kompetence sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách, kteří pomáhají sociálně vyloučeným a sociálním vyloučením ohroženým osobám; chybějící komplexní program pomoci pro zvláště zranitelné oběti; nízké povědomí o právech obětí trestných činů; nedostačující mezioborovou spolupráci.

Projekt „Proč zrovna já? II“ (dále PZJ II) v mnohém navazuje na činnosti poraden, které vznikly v rámci projektu „Proč zrovna já?“ (dále PZJ) a jejichž působení bylo ukončeno spolu s ukončením projektu v roce 2015. Tím, že došlo k uzavření poraden, které byly často jediným poskytovatelem pomoci v regionu, došlo k omezení lokálně dostupné a komplexní pomoci obětem trestných činů. To významně zvýšilo riziko sociálního vyloučení takto nepodpořených obětí. Projekt PZJ II nejen že navazuje na předchozí projekt Probační a mediační služby PZJ, ale také přichází s několika rozšířeními. Podněty k rozšíření projektu přinesla Závěrečná evaluace projektu PZJ. Tato rozšíření se týkají jednak rozšíření počtu lokalit, jednak rozšíření poskytovaných služeb o komplexní program pomoci pro zvláště zranitelné oběti. Současně v rámci projektu probíhá školení nejen poradců pro oběti trestných činů, ale také

sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách. Multidisciplinární týmy, které byly součástí projektu PZJ, jsou rozšířeny o vznik týmů na krajské úrovni. Součástí projektu jsou také aktivity, které vedou ke zvýšení povědomí a postojů cílové skupiny v oblasti práv a trestního řízení. V rámci projektu bude také vypracována studie potřeb, která bude vycházet z kvalitativních a kvantitativních dat o obětech trestných činů a která bude podkladem pro návrhy systémových zlepšení v péči o oběti.

Cílem projektu je tedy pokračovat v činnostech, které přinesl projekt PZJ, a navázat na ně novými aktivitami s rozšířením do dalších lokalit v České republice.

1.1 Cíle projektu

1) Realizace pomoci a odborného poradenství obětem trestných činů a jeho rozšíření o nový komplexní program pomoci pro zvláště zranitelné oběti ve 40 stávajících lokalitách

Záměrem aktivity je poskytnout obětem trestných činů komplexní poradenství. Součástí poradenství je poskytnutí právních informací. Mezi tyto informace lze zařadit např. jakým způsobem lze podat trestní oznámení, jak probíhá trestní řízení, informace o náhradě škody i odškodnění, informace o právech obětí a možnostech uplatnění těchto práv. Dále je součástí poradenství psychosociální podpora, která umožňuje obětem nalézt prostor, ve kterém mohou ventilovat a sdílet své emoce. Obětem, které trpí závažnějšími psychickými poruchami spjatými s trestným činem, jsou také v rámci poradenství nabídnuty psychologické a psychoterapeutické služby. Dále je v rámci poradenství zprostředkována mediace a poskytovány další restorativní aktivity. Restorativní aktivity se zaměřují na řešení újmy vzniklé trestným činem a zohledňují jak potřeby poškozeného, tak podporují odpovědnost pachatele k řešení následků. Služby v rámci poradenství budou nabízeny nejen v prostorách poraden, ale také terénně v domácím prostředí klientů. Další službou obětem trestných činů bude doprovázení obětí poradcem k úkonům trestního řízení (jako jsou výslechy, hlavní líčení u soudu a další) a doprovázení do dalších institucí.

V rámci nového komplexního programu podpory zvláště zranitelným obětem bude podpora poskytována v rozsahu 40 hodin. Celkový počet účastníků je 80 zvláště zranitelných obětí. Toto číslo je jedním z indikátorů projektu.

Tato komplexní podpora si klade za cíl pomoci obětem trestných činů snáze překonávat následky trestného činu a významně u nich snížit riziko sociálního vyloučení.

2) Zavedení a realizace poradenství obětem trestných činů a jeho rozšíření společně s komplexním programem pomoci pro zvláště zranitelné oběti v nových 15 lokalitách

Cílem je poskytnout komplexní poradenství zahrnující právní informace, psychologické, psychoterapeutické služby, zprostředkování mediace a doprovázení v nových 15 lokalitách. Služby v rámci poradenství budou nabízeny nejen v prostorách poraden, ale také terénně v domácím prostředí klientů.

V rámci nového komplexního programu podpory zvláště zranitelným obětem bude podpora v 15 nových lokalitách poskytována v rozsahu 40 hodin. Celkový počet účastníků je 30 zvláště zranitelných obětí. Toto číslo je jedním z indikátorů projektu.

3) Rozšíření kompetencí 55 poradců pro oběti trestných činů, kteří budou poskytovat kvalifikovanější a komplexnější pomoc obětem trestných činů

Cílem je rozšířit odborné kompetence poradců pro oběti trestných činů. Po absolvování vzdělávacího kurzu budou poradci schopni poskytovat kvalitní komplexní poradenství obětem trestné činnosti. Budou rozumět trestněprávní tematice a získají znalosti v oblasti síťování, multidisciplinární spolupráce, spolupráce s orgány činnými v trestním řízení a dalšími institucemi. Poradci budou vybráni na základě výběrového řízení, dle svých odborných a osobnostních kompetencí, profesních zkušeností a dosaženého vzdělání. Současně budou poradci realizovat poradenství v rámci projektu. Tímto bude dosaženo rozšíření možností jejich uplatnění na trhu práce po ukončení projektu.

4) Rozšíření odborných kompetencí 660 sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách, kteří se setkávají se sociálně vyloučenými a sociálním vyloučením ohroženými osobami, zejm. seniory

Cílem je rozšířit odborné kompetence pracovníků v pomáhajících profesích – sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách, kteří pracují především v terénních službách a setkávají se se sociálně vyloučenými, nebo tímto vyloučením ohroženými osobami, zejména seniory a dětmi. A to z důvodu, že skupiny dětí a seniorů tvoří zvláště ohrožené a významně populačně zastoupené skupiny. Skupina seniorů byla do projektu zapojena i z toho důvodu, že představují početnou skupinu ohroženou protiprávním jednáním, jejichž zastoupení ve společnosti se bude vlivem demografických změn ještě zvyšovat

5) Zavedení meziresortní spolupráce na krajské úrovni, prohloubení multidisciplinární spolupráce a její rozšíření do dalších 15 lokalit

Cílem je zvyšovat komplexní systémovou úroveň podpory obětem trestných činů, zlepšit, zefektivnit komunikaci mezi jednotlivými aktéry a aktualizovat metodiky práce s oběťmi, a to prostřednictvím vzniku Krajských týmů pro oběti. Týmy budou zavedeny ve většině samosprávných krajích a budou složeny ze zástupců krajské samosprávy, regionálních vedoucích Probační a mediační služby, zástupců krajských ředitelství PČR, krajských státních zastupitelství a krajských soudů. Spolupráce všech těchto složek ve prospěch lepšího postavení obětí je nezbytnou součástí celého systému, který by měl napomáhat obětem v jejich cestě v návratu k běžnému životu před spáchaným činem. Výstupem činnosti Krajských týmů by měla být například implementace pomoci obětem trestných činů do krajských strategických dokumentů a koncepcí, které se zabývají prevencí kriminality. V předchozím projektu PZJ byl multioborový přístup důležitým prvkem, ve všech lokalitách byly pracovníky poraden a Koordinátory služeb pro oběti Probační a mediační službou organizovány multidisciplinární týmy pro oběti. Týmy pro oběti se staly důležitým aktérem při systémovém řešení a důležitým hybatelem systémových změn. Cílem projektu je rozšíření multidisciplinární spolupráce do 15 nových lokalit, ve stávajících 40 lokalitách posílit mezioborovou spolupráci s cílem udržet a prohloubit úroveň systémové podpory obětem trestných činů např. skrze vytváření společných a konkrétních výstupů zlepšujících úroveň pomoci obětem trestných činů v dané lokalitě.

6) Zajištění asistentství pro oběti v rámci parolových komisí

Cílem je zajistit a rozšířit již v praxi ČR ověřený inovativní přístup k obětem v době, kdy je pachatel ve vězení a připravuje se na možnost podmíněného propuštění. Cílem je poskytnout podporu obětem zapojeným do Komise pro podmíněné propuštění. Tento cíl bude naplňován prostřednictvím práce speciálně proškoleného poradce – asistenta obětí, který bude aktivně oslovovat oběti trestných činů, nabízet jim spolupráci a poskytovat jim odbornou pomoc a osobní podporu specificky v souvislosti s projednáváním žádosti odsouzeného o podmíněné propuštění. Asistent bude oběti, které se rozhodnou pro spolupráci, informovat o možnostech a podobě jejich možné účasti při řízení. Pokud oběti projeví zájem, bude je podporovat při tvorbě prohlášení o dopadu trestného činu na jejich život, seznamovat je s možností účastnit se restorativního programu (mediace, konference), informovat je o průběhu trestního řízení a osobně je doprovázet na parolové slyšení. Parolové slyšení je jednání Komise pro podmíněné propuštění. Činnost Komisí pro podmíněné propuštění je zajištěna kooperací řady odborníků státního i nestátního neziskového sektoru působících v penitenciární nebo postpenitenciární péči. Komise působí v rámci projektu Probační a mediační služby „Křehká šance II“,

který je zaměřený na zvýšení efektivity práce se skupinou pachatelů připravujících se v rámci výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody na možnost svého podmíněného propuštění.

V případě, že se oběti nebudou chtít parolového slyšení účastnit, asistent bude na parolovém slyšení hájit jejich zájmy a prezentovat jejich prohlášení o dopadu. Asistent bude obětem také v případě potřeby a jejich zájmu zprostředkovávat navazující službu pro oběti, a to na základě jejich specifických potřeb, případně se bude sám podílet na jejich zajištění a na realizaci bezpečnostního plánu v době, kdy bude pachatel z vězení podmíněně propuštěn.

7) Osvěta cílových skupin – změna postojů týkající se právního vědomí v oblasti práv obětí trestných činů

Cílem je realizovat činnosti, které povedou ke zvýšení povědomí a postojů cílové skupiny v oblasti práv obětí a trestního řízení. Tohoto cíle bude dosahováno vybranými informačními kanály a informace budou cíleny na skupinu seniorů a zvláště zranitelných obětí. Bude využito distribuce tematických informačních materiálů, rádiových spotů, článků v regionálním tisku a videospotů.

8) Zpracování studie mapující kvalitativní a kvantitativní data obětí trestných činů

Cílem je zpracovat studii potřeb, která bude sloužit jako podklad pro návrhy systémových zlepšení v péči o oběti vycházejících ze získaných dat o obětech. Studie bude také studijním materiálem informujícím o charakteristikách obětí. Díky této studii tak bude možné v důsledku poskytnout erudovanější pomoc všem obětem. Analýzu vypracuje Probační a mediační služba.

1.2 Klíčové aktivity projektu

KA 01 – Pomoc a poradenství obětem trestných činů

Doba realizace: 1. 9. 2016–30. 6. 2020

V rámci této klíčové aktivity bude realizována pomoc a poradenství obětem trestných činů, která bude rozšířena o komplexní program pomoci pro zvláště zranitelné oběti. Tato aktivita tedy sleduje naplnění cíle 3 a 4. klíčová aktivita bude probíhat ve stávajících 40 lokalitách a v nových 15 lokalitách prostřednictvím osobní, telefonické anebo emailové komunikace. Budou poskytovány právní informace (způsob podání trestního oznámení, informace o průběhu trestního řízení, informace o náhradě škody a odškodnění a informace týkající se práv obětí a možnosti jejich uplatnění). Dále bude poskytována psychosociální podpora, klientům bude dán prostor pro ventilaci a sdílení emocí. Obětem, které trpí závažnějšími psychickými poruchami spjatými s trestným činem, je také v rámci poradenství

nabídnuta možnost využít psychologické a psychoterapeutické služby. Dále je v rámci poradenství poskytována mediace a další restorativní aktivity. Výše zmíněné služby budou poskytovány poradci pro oběti trestných činů a budou nabízeny také terénně v domácím prostředí. Dále budou poskytovány doprovody obětí k úkonům trestního řízení (jako jsou výslechy, hlavní líčení u soudu atd.), a doprovody do dalších institucí.

Všechny tyto aktivity budou dále rozšířeny o nový komplexní program podpory zvláště zranitelným obětem. Tento program bude sestaven z unikátní nabídky komplexu služeb pro jednotlivé zvláště zranitelné oběti zahrnující poskytování: právních informací, sociálního poradenství, psychosociální podpory, doprovázení, podporu rodinných systémů, vzdělávání, instruktáže a psychoterapie. Všechny tyto činnosti budou součástí komplexního balíčku služeb v rozsahu 40 hodin. Pro každou skupinu obětí bude program uzpůsoben v souladu s jejich potřebami a se zkušenostmi z realizace podobných programů v zahraničí. Přesné zacílení bude v průběhu prvních měsíců nastaveno na základě již získaných zkušeností z proběhlého projektu ve spolupráci s jednotlivými poradci pro oběti trestných činů.

Výběr poradců bude probíhat přes výběrová řízení, kterým bude předsedat odborná komise složená ze zaměstnanců organizace a budou využívány i navázané kontakty z realizace minulého projektu PZJ.

Provozní doba poraden se bude odvíjet od úvazku poradce v dané lokalitě. Snahou bude nabídnout takovou provozní dobu, která zajistí zejména dostupnost jak v dopoledních hodinách, tak také v odpoledních v průběhu týdne.

Propagace služeb poraden bude zajišťována prostřednictvím letáků distribuovaných zejména pracovníky středisek Probační a mediační služby a prostřednictvím spolupráce se subjekty v rámci multidisciplinárních týmů. Letáky a informace budou distribuovány k PČR, MP, do zdravotnických zařízení. Propagace také bude probíhat formou spolupráce s municipalitou při realizaci rozcestníků služeb pro oběti trestných činů (formou letáků v tištěné formě i formě PDF) a při spolupráci v rámci Týmů pro oběti.

Při tvorbě „komplexního balíčku služeb“ budou využívány nejen zkušenosti z předchozího projektu PZJ, jehož realizace skončila v listopadu 2015, ale také se do „balíčku“ promítnou novelizace zákona o obětech trestného činu. Nově vytvořený „balíček“ tak nabídne aktuální a kvalitní služby reagující na potřeby obětí trestných činů.

Bude poskytnuto 33 724 konzultací bagatelní podpory 11 914 obětem trestných činů – nejedná se však o klíčové indikátory projektu, ale o předběžná čísla. Součástí této podpory bude i bagatelní podpora

skupině zvláště zranitelných obětí. Dalším typem podpory bude nebagatelní podpora v rozsahu 40 hodin pro skupinu 110 zvláště zranitelných obětí trestné činnosti – kdy se jedná o jeden z indikátorů projektu.

Klíčová aktivita se skládá ze třech fází, které mají odlišnou dobu realizace:

- **Realizace poradenství** (1. 9. 2016–31. 5. 2020)
- **Realizace nového komplexního programu pomoci** (1. 11. 2016–31. 5. 2020)
- **Vyhodnocení klíčové aktivity** (1. 5. 2020–30. 6.2020)

Na začátku této klíčové aktivity byla potřeba zajistit řádné prostory poraden, opatřit je kancelářským nábytkem apod. Začátek realizace poradenství tak probíhal plynule. Poradci pro oběti trestných činů nastupovali na své pozice postupně, dále pak probíhalo školení poradců a síťování. V roce 2016 nastoupila přibližně polovina poradců. V říjnu roku 2016 byla zahájena aktivita v 10 lokalitách, v listopadu a prosinci pak byla zahájena aktivita v dalších 5 lokalitách. Z těchto důvodů je smysluplné aktivitu poradenství sledovat od roku 2017, kdy začíná reálné plnění této aktivity.

Zvláště zranitelné oběti, které se zapojují do nového komplexního programu pomoci, přicházejí také postupně a některé z obětí již program v časové dotaci 40 hodin poradenství využily. Zde je důležité připomenout, že do programu se nezapojují zvláště zranitelné oběti, které přijdou do poradny pouze na jednu konzultaci.

Klíčová aktivita 01 je provázaná s dalšími pěti klíčovými aktivitami. Provázanost s klíčovou aktivitou 02 (Mezioborová a meziresortní spolupráce) spočívá v tom, že bude docházet k prohlubování úrovně systémové podpory a spolupráce se zainteresovanými organizacemi. Toto prohlubování systémové podpory a spolupráce je jednou z částí zkvalitnění poradenství pro oběti trestných činů, rozšíření informací o poskytovaném poradenství a o možnostech jeho využití.

Návaznost klíčové aktivity 01 je dále s klíčovou aktivitou 03 (Rozšíření odborných kompetencí poradců pro oběti trestných činů), která probíhá v prvních 4 měsících realizace této klíčové aktivity, a to s ohledem na plánované zapojení již zkušených poradců pro oběti trestných činů.

Provázanost klíčové aktivity 01 s klíčovou aktivitou 04 (Rozšíření kompetencí sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách) je v přenesení zkušeností poradců a odborných regionálních konzultantů do vzdělání zmíněných osob a v informovanosti o realizovaném poradenství a jeho formě.

Úzká provázanost vzhledem k obsahu aktivit je také s klíčovou aktivitou 05 (Asistenti obětí u parolových komisí), kdy se jedná o specifickou pomoc obětem trestných činů.

Dále je tato klíčová aktivita 01 úzce provázána s klíčovou aktivitou 06 (Analýza potřeb obětí a externí evaluace), v rámci které budou využity záznamy z jednotlivých konzultací s oběťmi trestné činnosti pro monitoring potřeb obětí trestných činů jako podklad pro zpracování Analýzy potřeb obětí.

Výstupy KA 01:

- Záznamy z jednotlivých konzultací s oběťmi trestných činů
- Sestavený komplexní program pro zvlášť zranitelné oběti
- Záznamy z jednotlivých konzultací programu pro zvlášť zranitelné oběti

KA 02 – Mezioborová a meziresortní spolupráce

Doba realizace: 1. 9. 2016–30. 6. 2020

V rámci udržení a posílení mezioborové spolupráce budou probíhat setkání Multidisciplinárních týmů pro oběti, a to ve stávajících 40 lokalitách a v nových 15 lokalitách. Setkání týmů se bude konat 3x do roka (příp. častěji dle potřeby). Multidisciplinární týmy je pojem, který je zavedený z předchozího projektu PZJ. Tyto multidisciplinární týmy působí na úrovni soudních okresů s cílem udržet a prohloubit úroveň systémové podpory obětem trestných činů např. prostřednictvím vytváření společných a konkrétních výstupů zlepšujících úroveň pomoci obětem trestných činů v dané lokalitě.

Tato mezioborová spolupráce bude inovována novým systémovým prvkem meziresortní spolupráce, kterými jsou Krajské týmy pro oběti. Tyto týmy budou zavedeny ve všech samosprávných krajích, mimo hl. města Praha. V rámci hl. města Praha, jakožto jedné z nových lokalit projektu, bude realizováno pouze poradenství. Krajské týmy pro oběti budou složeny ze zástupců krajské samosprávy, regionálních vedoucích Probační a mediační služby, zástupců krajských ředitelství PČR, krajských státních zastupitelství a krajských soudů. Týmy se budou setkávat minimálně 1x ročně, případně častěji dle potřeby. Přínosem těchto týmů je především zvýšení komplexní systémové podpory, komunikace a metodiky práce směrem ke zlepšení postavení obětí.

Na této klíčové aktivitě se budou podílet konkrétně poradci pro oběti trestných činů, kteří budou realizovat jednotlivá mezioborová a meziresortní setkání a komunikovat s jednotlivými členy týmu nad tématy setkání. Dále budou z těchto setkání sbírat podklady, na základě nich budou vytvářet příručku popisující příklady dobré praxe fungování této spolupráce.

Klíčová aktivita se skládá ze čtyř fází, které mají odlišnou dobu realizace:

- **Navázání mezioborové a meziresortní spolupráce (1. 9. 2016–31. 12. 2016)**

- **Realizace setkání** (1. 12. 2016–31. 5. 2020)
- **Vytvoření sborníku multidisciplinární spolupráce** (1. 9. 2018–31. 5. 2020)
- **Vyhodnocení klíčové aktivity** (1. 5. 2020–20. 6. 2020)

Setkání týmů pro oběti v současné době v projektu probíhá, již bylo realizováno více než 80 zasedání. Začátek realizace aktivity začal v září roku 2016, kdy proběhlo první setkání týmu. Týmy se podařilo sestavit v každém kraji. V některých lokalitách se poradci připojili k aktivitám stávajících týmů pro oběti vedených některou se spolupracujícími organizací.

Tato aktivita prohlubuje úroveň systémové podpory a spolupráci se zainteresovanými organizacemi. Je tak součástí zkvalitnění poradenství pro oběti trestných činů, rozšiřuje informace o poskytovaném poradenství a možnostech jeho využití, který je hlavní náplní klíčové aktivity 01 (Pomoc a poradenství obětem trestných činů).

Výstupy KA 02:

- Záznamy z jednotlivých mezioborových a meziresortních setkání
- Sborník multidisciplinární spolupráce

Jedním z výstupů této klíčové aktivity a výstupem projektu v oblasti mezioborové a meziresortní spolupráce pro oběti bude vytvoření sborníku. Sborník multidisciplinární spolupráce bude sloužit jako praktická příručka pro další města, kde projekt není realizován. Ve sborníku bude popsán inovativní postup při vzniku a fungování tohoto nástroje pro účinnou spolupráci mezi zainteresovanými subjekty, které na místní úrovni pomáhají či chtějí pomáhat obětem trestných činů.

Příručka podrobně popíše a shrne konkrétní praktické postupy, zkušenosti a rizika při sestavování týmů a uvede příklady, jak týmy zakotvit do pravidelného komunitního plánování na obecní i krajské úrovni, jak získávat relevantní data o obětech, jak je analyzovat a vyhodnocovat s cílem vytvořit provázanou funkční síť služeb. Příručka bude obsahovat popis příkladů dobré praxe z pravidelných setkání týmů, nejčastějších témat k projednávání, příklady optimálních způsobů řešení, případně doporučení pro změnu některých principů spolupráce. Doplněna bude případovými kazuistikami. S ohledem na počet měst, kde bude projekt realizován, bude možné v příručce zachytit a popsat regionální specifika při práci s oběťmi trestných činů v závislosti na převažujícím druhu kriminality v daném místě, zjištěných potřebách obětí i počtu a charakteru služeb pro tuto cílovou skupinu.

KA 03 – Rozšíření odborných kompetencí poradců pro oběti trestných činů

Doba realizace: 1. 7. 2016–30. 6. 2020

Cílem této aktivity je rozšířit odborné kompetence poradců pro oběti trestných činů. Bude realizováno komplexní vzdělávání poradců pro oběti trestných činů s celkovou dotací 52 hodin diverzifikovaných do 3 modulů.

První modul bude zaměřen na právní tematiku (trestní řízení, práva obětí, práva poškozeného). Druhý modul bude cílen na poskytování poradenství (práce s obětí a specifickými skupinami obětí, vedení poradenského procesu, kontraktování, práce s krizí se ztrátou a zármutkem).

Třetí modul bude zaměřen na měkké dovednosti (síťování, multidisciplinární týmy pro oběti, spolupráce s orgány činnými v trestním řízení a dalšími institucemi).

Celkem získá **55 poradců** komplexní vzdělání k rozšíření svých kompetencí, aby mohli nejen poskytovat podporu a poradenství obětem, ale i účinně a efektivně participovat na rozvíjení mezioborové spolupráce. Tento počet je jedním z indikátorů projektu.

Vzdělávání bude rozděleno do 5 rovnocenných kurzů s 11 účastníky. Hlavním důvodem tohoto rozdělení je řešení konkrétních kazuistik, přesné zacílení a zohlednění potřeb poradců pro oběti trestné činnosti a individuální přístup k účastníkům vzdělávání.

Na toto vzdělávání bude pro poradce po celou dobu realizace projektu navazovat případová supervize, která bude sloužit ke zvýšení kvality poskytovaného poradenství, dále pak intervize. Tato intervize bude realizována odbornými regionálními konzultanty, kteří mají s náplní práce poradců pro oběti zkušenosti. Intervize bude doplněna individuálními konzultacemi s odbornými regionálními konzultanty a setkáním poradců. Setkání poradců bude sloužit jako prostor pro sdílení odborné praxe. Vzhledem k rozdílům v úvazcích a náplni práce poradců je u poradců s úvazkem 0,7 navýšena časová dotace tohoto setkání. V rámci této aktivity bude dále probíhat manažerská supervize pro odborné regionální konzultanty.

Komplexnost uvedeného vzdělávání spočívá především v provázanosti právní tematiky, poskytování poradenství a síťování, které předpokládá spolupráci s orgány činnými v trestním řízení a dalšími institucemi. Na to navazuje supervize a intervize vedená kvalifikovanými externími subjekty a pracovníky projektu. Tato komplexnost je pro pracovní pozici poradce pro oběti v tomto projektu nezbytná.

Tuto klíčovou aktivitu budou společně s částí realizačního týmu hrazeného z nepřímých nákladů realizovat odborní regionální konzultanti společně s mentorem vzdělávání a tohoto vzdělávání se budou účastnit poradci pro oběti trestných činů.

Klíčová aktivita se skládá ze čtyř fází, které mají odlišnou dobu realizace:

- **Příprava vzdělávání** (1. 7. 2016–31. 10. 2016)
- **Vzdělávací kurzy** (1. 10. 2016–31. 1. 2017)
- **Supervize, intervize** (1. 1. 2017–31. 5. 2020)
- **Vyhodnocení klíčové aktivity** (1. 5. 2020–30. 6. 2020)

Každý nový poradce pro oběti, který nastoupil na svou pozici, se zúčastnil vzdělávacího kurzu. První školení proběhlo v prosinci roku 2016. Indikátor projektu v rámci této aktivity (55 poradců) je v současné době již splněn.

Tato klíčová aktivita je provázána s klíčovou aktivitou 01 (Pomoc a poradenství obětem trestných činů), klíčovou aktivitou 02 (Mezioborová a meziresortní spolupráce) a klíčovou aktivitou 05 (Asistenti obětí u parolových komisí), kdy v rámci této klíčové aktivity jsou rozšířeny odborné kompetence poradců pro vykonávání všech činností v rámci zmíněných aktivit. Uvedené aktivity probíhají současně s ohledem na plánované zaměstnání osob (na pozici poradce pro oběti) se zkušenostmi s touto problematikou.

Výstupy KA 03:

- Harmonogram a obsah vzdělávacích kurzů
- Rozšíření odborných kompetencí 55 poradců pro oběti trestných činů
- Prezenční listiny vzdělávacích kurzů
- Hodnocení kurzů

KA 04 – Rozšíření odborných kompetencí sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách

Doba realizace: 1. 7. 2016–30. 6. 2020

Tato klíčová aktivita rozšiřuje odborné kompetence cílových skupin pracovníků v sociálních službách a sociálních pracovníků. Cílem vzdělávání je, aby tito pracovníci dokázali rozpoznat znaky trestné činnosti a podporovat oběti v uplatňování jejich práv.

Tato aktivita bude realizována v jednotlivých projektových lokalitách formou školení. Školení bude probíhat v rozsahu 40 hodin. Zahrnuje přímé vzdělávání s časovou dotací 16 hodin, 15 hodin e-learningu s řešením vzorových kazuistik a studiem dalších vzdělávacích materiálů (rozbor jednotlivých práv obětí trestných činů, rubriky o činnosti Probační a mediační služby, informace o organizacích pomáhajících obětem trestných činů, vzdělávací rubriky zaměřené na vysvětlení pojmů z oblasti trestního práva a rubriky o aktualitách na poli pomoci obětem trestných činů) a individuální konzultace, osobní anebo telefonické, v rozsahu 3 hodiny ročně po dobu 3 let.

Tímto systémem podpory a rozšiřováním kompetencí bude zajištěna jednak dostupnost informací pro skupiny, které mají k těmto informacím ztížený přístup, a jednak nabídka dalších služeb pro tyto skupiny.

Vyškoleným sociálním pracovníkům a pracovníkům v sociálních službách se po ukončení vzdělávací aktivity budou věnovat odborní regionální konzultanti, a to po celou dobu projektu. Budou od konzultantů pravidelně získávat zpětnou vazbu, jakým způsobem jsou aplikovány znalosti získané ve vzdělávací aktivitě. Vyškoleným pracovníkům budou pravidelně distribuovány novinky z oblasti školené tématiky za účelem sdílení nejlepší praxe.

Nabídka výše uvedeného vzdělávání bude směřovat do všech služeb prostřednictvím Týmů pro oběti, dle kvót pro jednotlivá města a oblasti. Z dotazníkového šetření Probační a mediační služby bylo zjištěno, že je zájem o vzdělávání z řad pracovníků v sociálních službách i sociálních pracovníků.

Vzhledem k úzké provázanosti práce sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách, vzdělávání nebude pro tyto dvě skupiny diferencované. Zkušenosti z realizace Týmů pro oběti v minulém projektu jasně ukázala, že je potřeba obě tyto skupiny vzdělávat společně, aby mohly lépe porozumět tématice obětí trestných činů. Při práci s oběťmi trestných činů je potřeba, aby osoby z obou těchto skupin velmi úzce spolupracovaly a pokud možno vzájemně koordinovaly svůj postup. Budou nabídnuta jak témata, která budou stěžejní zejména pro terénní pracovníky v sociálních službách (např. identifikace znaků latentní trestné činnosti v obydlí), tak témata stěžejní pro sociální pracovníky (např. postup podání trestního oznámení a komunikace s OČTŘ).

Tuto klíčovou aktivitu budou společně s částí realizačního týmu hrazeného z nepřímých nákladů realizovat odborní regionální konzultanti a tohoto vzdělávání se budou účastnit pracovníci v sociálních službách a sociální pracovníci.

Klíčová aktivita se skládá ze čtyř fází, které mají odlišnou dobu realizace:

- **Příprava plánu vzdělávání (1. 7. 2016–31. 10. 2016)**

- **Vzdělávací kurzy** (1. 10. 2016–31. 12.2018)
- **Komunikace s účastníky kurzu, bulletin, intervize** (1. 12. 2016–31. 5. 2020)
- **Vyhodnocení klíčové aktivity** (1. 5. 2020–30. 6. 2020)

Aktivita vzdělání sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách se plně rozběhla v roce 2018. Začátek školení byl v červnu 2017. Do současné doby již byla proškolená přibližně polovina z plánovaného počtu pracovníků (indikátorů projektu). Překážkou při získávání zájemců o školení je, že Probační a mediační služba nemůže získat akreditaci k vzdělávání a zájemce je potřeba výrazně motivovat jinými formami k absolvování vzdělávání.

Tato klíčová aktivita je provázaná s klíčovou aktivitou 01 (Pomoc a poradenství obětem trestných činů). Rozšiřování odborných kompetencí zajistí mimo jiné, aby se staly dostupnější informace o pomoci obětem pro seniory a rodiny s dětmi, a to i forma pomoci, která je poskytována v rámci projektu PZJ II a která je hlavní aktivitou právě klíčové aktivity 01.

Výstupy KA 04:

- Harmonogram a obsah vzdělávacích kurzů
- Rozšíření kompetencí 660 pracovníků v sociálních službách a sociálních pracovníků
- Prezenční listiny vzdělávacích kurzů
- Konzultace s účastníky kurzů
- Vytvořený e-learning
- Hodnocení kurzů

KA 05 – Asistenti obětí u parolových komisí

Doba realizace: 1. 9. 2016–31. 3. 2020

V rámci této klíčové aktivity budou probíhat asistence při parolových slyšeních (jednání Komise pro podmíněné propuštění, která posuzuje připravenost odsouzeného na případné podmíněné propuštění). Oběti trestného činu budou pro potřeby parolového slyšení individuálně kontaktovány asistentem/poradcem. Ten je seznámí s možností spolupráce, poskytne jim informace o proceduře projednávání žádosti o podmíněné propuštění a o roli jednotlivých subjektů a jich samotných. Asistent poskytne obětem trestného činu osobní podporu při zpracování prohlášení oběti o dopadech trestného činu, bude komunikovat s příslušným probačním úředníkem a osobně prezentuje prohlášení oběti o dopadech trestného činu na parolovém slyšení v případě, kdy oběti nechtějí být účastny parolového slyšení.

Touto klíčovou aktivitou bude projekt provázán s projektem Křehká šance II, jehož klíčovou aktivitou je realizace parolových slyšení ve věznicích. V rámci této klíčové aktivity bude poskytnuta podpora celkem 100 obětem trestné činnosti navazující na výše zmíněný projekt.

Tuto klíčovou aktivitu budou realizovat poradci pro oběti a budou se jí účastnit oběti trestných činů, které jsou zapojeny do projektu Křehká šance II.

Klíčová aktivita se skládá ze dvou fází, které mají odlišnou dobu realizace:

- **Realizace asistencí pro oběti u parolových komisí** (1. 9. 2016–29. 2. 2020)
- **Vyhodnocení klíčové aktivity** (1. 2. 2020–31. 3. 2020)

Tato aktivita se začala realizovat v roce 2016. Od začátku realizace proběhlo 95 konzultací u 56 obětí.

Tato aktivita je svým obsahem úzce spojena s klíčovou aktivitou 01 (Pomoc a poradenství obětem trestných činů).

Výstupy KA 05:

- Prohlášení oběti o dopadech trestného činu
- Záznamy z kontaktování obětí trestného činu

KA 06 – Analýza potřeb obětí a externí evaluace

Doba realizace: 1. 7. 2016–30. 6. 2020

V rámci poradenství budou sbírána jednotná data zjišťující kvalitativní i kvantitativní informace o obětech trestných činů. Zjišťovány budou zejména potřeby obětí, za účelem pružnější reakce institucí na tyto potřeby. Nově bude zjišťováno, odkud získaly oběti informaci o poradně, za účelem mapování mezioborové spolupráce. V kontextu novely zákona o obětech trestných činů bude cílem monitoringu i identifikace nových skupin zvláště zranitelných obětí.

Cílem této klíčové aktivity bude poskytnout zdroje, které budou sloužit společně s daty předchozích projektů ke zpracování ojedinělé studie zabývající se potřebami obětí.

V rámci této klíčové aktivity bude dále realizátorem projektu připraveno zadání, které bude obsahovat posuzované cíle, činnosti a specifikace uživatelů a které bude zaměřeno na každou obsahovou klíčovou aktivitu zvláště i na dopady celého projektu.

Samotná evaluace bude vycházet ze čtvrtletních přehledů a kazuistik zpracovávaných odborným regionálním konzultantem na základě průběžného monitoringu a dále z vlastních průzkumů. Výsledky evaluace pak budou porovnány s obdobnými službami v ČR i zahraničí. **Evaluace bude probíhat průběžně po celou dobu realizace projektu. Výstupy budou: a) Vstupní evaluační zpráva, která bude obsahovat podrobněji specifikovaný výzkumný design celé evaluace, a desk research; b) Dále budou realizovány průběžné evaluační zprávy, které budou tvořeny v intervalu (např. 1/2 roku) a budou složeny z hlavních závěrů a doporučení k procesní části evaluace; c) V neposlední řadě na konci projektu bude zpracována závěrečná evaluační zpráva, která bude obsahovat manažerské shrnutí, hlavní závěry a doporučení a dále podrobné zhodnocení procesu realizace projektu, dosažených výsledků a krátkodobých dopadů projektu. Průběžné evaluační zprávy budou jednou ze zpětných vazeb pro poradce ve vztahu k rozšiřování jejich odborných kompetencí.**

Klíčová aktivita se skládá ze sedmi fází, které mají odlišnou dobu realizace:

- **Metodická část analýzy potřeb** (1. 7. 2016–30. 6. 2017)
- **Monitoring potřeb obětí trestné činnosti** (1. 9. 2016–31. 8. 2019)
- **Vlastní zpracování analýzy potřeb obětí** (1. 4. 2019–31. 5. 2020)
- **Veřejná zakázka vstupní evaluace** (1. 9. 2016–31. 12. 2016)
- **Vstupní a průběžná evaluace** (1. 1. 2017–31. 3. 2017)
- **Závěrečná evaluační zpráva** (1. 4. 2020–30. 6. 2020)
- **Vyhodnocování klíčové aktivity** (1. 5. 2020–30. 6. 2020)

Statistické údaje týkající se obětí trestných činů jsou sbírány průběžně.

Tato aktivita je provázána s klíčovou aktivitou 01 (Pomoc a poradenství obětem trestných činů), v rámci které budou sbírány záznamy z jednotlivých konzultací obětem trestné činnosti a dále budou použity v této aktivitě pro monitoring potřeb obětí trestných činů jako podklad pro zpracování Analýzy potřeb obětí.

Výstupy KA 06:

- Analýza potřeb obětí trestných činů
- Databáze monitoringu potřeb obětí trestných činů
- Průběžné evaluační zprávy
- Závěrečná evaluační zpráva

KA 07 – Změna postojů cílové skupiny

Doba realizace: 1. 2. 2017–31. 5. 2020

V rámci této klíčové aktivity budou probíhat činnosti vedoucí ke zvýšení povědomí a postojů cílové skupiny v oblasti práv obětí a trestního řízení. Tyto osvětové aktivity budou realizovány pro větší účinnost vícero informačními kanály, jako například cílenou letákovou propagací práv obětí, zvyšováním právního vědomí cílové skupiny projektu.

V rámci cílové skupiny seniorů a zvláště zranitelných obětí bude využito radiového vysílání (radiové spoty) a článků v regionálním tisku, který je dle získaných zkušeností ideálním mediálním kanálem pro tuto cílovou skupinu.

V rámci cílové skupiny zvláště zranitelných obětí, konkrétně dětí a mladistvých a obětí domácího násilí bude využito videospotů na internetu, který je dle získaných zkušeností ideálním mediálním kanálem pro tuto cílovou skupinu.

Klíčová aktivita se skládá ze tří fází, které mají odlišnou dobu realizace:

- **Veřejná zakázka** (1. 2. 2017–31. 8. 2017)
- **Realizace veřejné zakázky** (1. 9. 2017–31. 12. 2018)
- **Vyhodnocování klíčové aktivity** (1. 5. 2020–30. 6. 2020)

V rámci veřejné zakázky došlo k posunu kvůli náročnosti této veřejné zakázky a její návaznosti na další klíčové aktivity projektu. V průběhu března roku 2018 byla veřejná zakázka vyhlášena. Nyní probíhá přípravná fáze a v polovině června 2018 započne realizace veřejné zakázky, která potrvá 5 měsíců do poloviny listopadu.

Tato aktivita navazuje na všechny realizované aktivity projektu a zvyšuje povědomí a postojů cílové skupiny projektu v oblasti práv obětí a trestního řízení, které jsou jedním z cílů projektu.

Výstupy KA 07:

- Tematické informační materiály
- Rádiové spoty
- Články v regionálním tisku
- Videospoty

1.3 Cílové skupiny projektu

V rámci projektu byly vymezeny čtyři hlavní cílové skupiny, na které se realizované aktivity zaměřují.

1) Osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené

První cílovou skupinou projektu jsou oběti trestných činů neohrožené na pohlaví, věk, způsobenou újmu anebo vzniklý následek. Zkušenosti z poraden pro oběti z projektu PZJ ukázaly, že i poměrně bagatelní trestný čin může v prožívání obětí zanechat závažný následek a vést mimo jiné k sociálnímu vyloučení například skrze snížení společenského uplatnění, ztráty zaměstnání atp.

Obětem trestných činů bude nabízeno poradenství, pomoc a další činnosti korespondující s výše uvedenými klíčovými aktivitami. Zvláštní pozornost bude věnována skupině zvláště zranitelných obětí (dle § 2 zákona o obětech trestných činů), které následky trestného činu prožívají vlivem osobních charakteristik či povahy újmy o to negativněji.

2) Pracovníci v sociálních službách

Druhou cílovou skupinu tvoří pracovníci v sociálních službách. Skupina pracovníků v sociálních službách je jednou ze zásadních profesních skupin, které se při výkonu své práce setkávají se seniory a také často s latentními oběťmi trestných činů z řad seniorů.

Vzhledem ke kvalifikaci a možnostem intervencí by se tato skupina mohla jevit jako marginální, ale z praxe je zřejmé, že právě pracovníci v sociálních službách, z odlehčovacích, pečovatelských a ošetrovatelských služeb jsou s potencionálními seniorskými oběťmi trestných činů v nejužším kontaktu a jsou často klíčoví pro identifikaci trestné činnosti páchané na seniorech. Především terénní pracovníci totiž navštěvují izolované a zranitelné seniory v jejich obydlí. Tito senioři vykazují nejvyšší latenci trestné činnosti a nejvyšší míru zranitelnosti. Pokud budou tyto pracovníci vyškoleni v oblasti pomoci obětem, mohou lépe identifikovat potencionální oběti trestných činů, poskytnout těmto lidem prvotní pomoc a nasměrovat je na další služby odborné pomoci.

Stejně jako se pracovníci v sociálních službách ve výše definovaných oblastech setkávají se seniory, jsou důležití i další pracovníci v sociálních službách, kteří se v nízkoprahových službách pro děti a mládež setkávají s dětmi a mladistvými. Právě tyto pracovníci se ve své každodenní činnosti mohou rovněž setkat s dětmi a mladistvými, kteří se stali oběťmi trestných činů, a zároveň u těchto osob mají vyšší důvěru než například orgány činné v trestním řízení. Proto tak v první fázi mohou poskytnout nezbytnou a krucální prvotní pomoc.

Vybraní pracovníci budou vzděláni tak, aby dokázali rozpoznat znaky trestné činnosti a ve spolupráci se sociálními pracovníky byli schopni podporovat její oběti v uplatňování jejich práv.

3) Sociální pracovníci

Třetí cílovou skupinu projektu jsou sociální pracovníci. Jedná se zejména o terénní a další sociální pracovníky, kteří pracují se seniory, zaměstnance odlehčovacích, pečovatelských a ošetřovatelských služeb a zaměstnance domovů pro seniory. Tito pracovníci jsou často klíčoví pro identifikaci trestné činnosti páchané na seniorech a díky úzké spolupráci s pracovníky v sociálních službách mají možnost identifikovat potencionální oběti trestných činů, poskytnout těmto lidem prvotní pomoc a nasměrovat na další služby odborné pomoci.

Podobně jako ve skupině pracovníků v sociálních službách i sociální pracovníci, kteří pracují s dětmi a mládeží v nízkoprahových službách pro děti a mladistvé, byli zahrnuti do cílové skupiny, aby byli schopni včasné rozpoznávat a účinně intervenovat v případech, kdy se setkají s oběťmi trestných činů v řadách uživatelů jejich služeb.

Mezi poskytovateli výše uvedených služeb proběhlo dotazníkové šetření, ze kterého jasně vyplynula potřeba nových informací a vzdělávání v tématice pomoci obětem trestných činů.

4) Zaměstnanci veřejné správy, kteří se věnují sociální, rodinné nebo zdravotní problematice

Čtvrtou cílovou skupinu tvoří poradci pro oběti trestných činů, kteří po absolvování vstupního vzdělávání budou realizovat vymezené klíčové aktivity. Prostřednictvím jejich činnosti bude obětem trestných činů poskytnuta kvalitní, komplexní a lokálně dostupná pomoc, díky které bude sníženo riziko jejich sociálního vyloučení. Současně rozšířením kompetencí poradců, kteří budou zapojeni do projektu, bude zvýšena možnost jejich uplatnění na trhu práce po ukončení projektu. Velikost této cílové skupiny je omezena na počet plánovaných pracovních míst v projektu, tedy 55.

2 Logický model projektu

Po diskusi se zástupci realizačního týmu projektu PZJ II jsme vytvořili schéma logického modelu projektu. Součástí modelu jsou vstupy projektu, jeho aktivity, výstupy, krátkodobé dopady a dlouhodobé dopady. **Pro přehlednost modelu jsou jeho jednotlivé části popsány stručně a výstižně. Dílčí aktivity a jejich konkrétní náplň jsou detailněji popsány v kapitole 1.2. Klíčové aktivity projektu.**

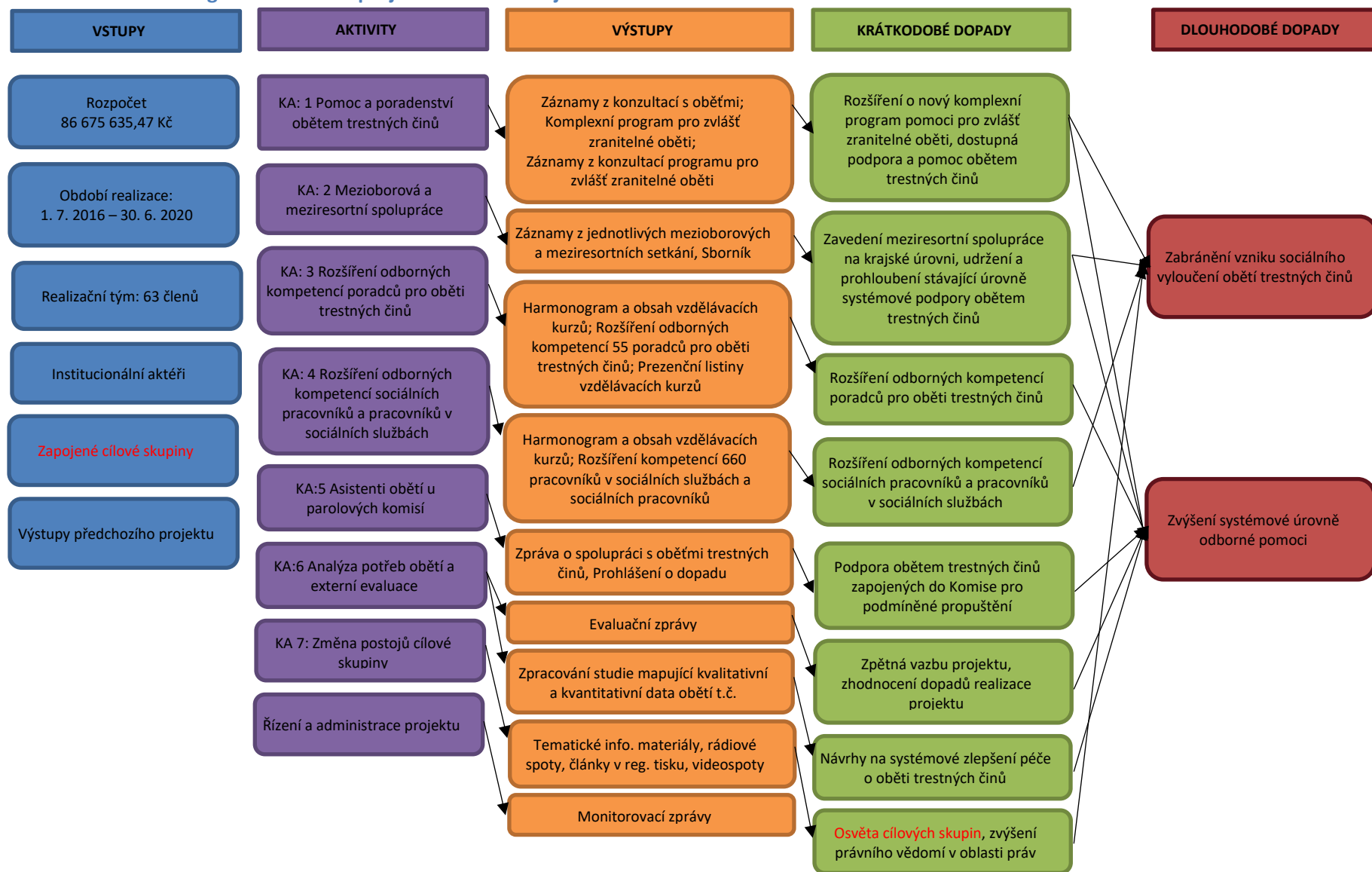
Logický model je navržen tak, aby reflektoval logickou provázanost všech činností projektu a zachytil vztahy mezi nimi. V rámci procesu sestavování logického modelu projektu jsme se zástupci realizačního týmu projektu diskutovali především o aktivitách KA 1-5, které mají zásadní vliv na výstupy celého projektu a jeho dopady.

Za dlouhodobé dopady projektu PZJ II lze označit zabránění vzniku sociálního vyloučení obětí trestných činů, ke kterému přímo směřují klíčové aktivity KA 1, 3, 4, 5, 7. Dále je mezi dlouhodobé dopady

projektu možné zařadit také zvýšení systémové úrovně odborné pomoci, k čemuž primárně slouží klíčové aktivity KA 2, 6. Jako krátkodobé dopady projektu lze vnímat dílčí cíle projektu, které se plní v rámci představených klíčových aktivit. Výstupy v logickém modelu pak představují konkrétní výstupy z jednotlivých klíčových aktivit.

Na úrovni vstupů v předkládaném logickém modelu projektu figuruje rozpočet projektu, období realizace, realizační tým, institucionální aktéři a také výstupy z předchozího projektu. Výstupem z předchozího projektu je například závěrečná evaluační zpráva – Vyhodnocení *projektu „Proč zrovna já?“*. Výsledky představené v této zprávě byly jedním z podkladů analýzy potřeby projektu PZJ II, posloužily k navázání na dobrou praxi předcházejícího projektu PZJ a přispěly k rozvoji oblastí, které byly identifikované jako stěžejní při dalším směřování pomoci obětem trestných činů.

Obrázek 5: Schéma logického modelu projektu Proč zrovna já? II

3 Charakteristika implementující organizace

Probační a mediační služba je státní organizace, která dle zákona 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě zajišťuje kontrolu výkonu trestů nespojených s odnětím svobody, připravuje podklady pro jejich ukládání a nabízí možnost jednání mezi pachatelem a obětí o urovnání následků trestného činu. Probační a mediační služba usiluje o zprostředkování účinného a společensky prospěšného řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů a opatření s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality. Probační a mediační služba představuje instituci na poli trestní politiky, která vychází ze součinnosti dvou profesí – sociální práce a práva, zejména trestního. Vyváženým propojením obou se vytváří nová multidisciplinární profese v systému trestní justice.

Cíle činnosti Probační a mediační služby

- **Integrace pachatele** – Probační a mediační služba usiluje o začlenění obviněného resp. pachatele do života společnosti bez dalšího porušování zákonů. Integrace je proces, který směřuje k obnovení respektu obviněného k právnímu stavu společnosti, jeho uplatnění a seberealizaci.
- **Participace poškozeného** – Probační a mediační služba se snaží o zapojení poškozeného do „procesu“ vlastního odškodnění, o obnovení jeho pocitu bezpečí, integrity a důvěry ve spravedlnost.
- **Ochrana společnosti** – Probační a mediační služba přispívá k ochraně společnosti účinným řešením konfliktních a rizikových stavů spojených s trestním řízením a efektivním zajištěním realizace uložených alternativních trestů a opatření.

Mezi cíle Probační a mediační služby patří tedy nejen integrace pachatele, jeho začlenění do společnosti bez dalšího porušování zákonů, ale také participace oběti – tedy zapojení oběti do „procesu“ vlastního odškodnění, o obnovení jejího pocitu bezpečí, integrity a důvěry ve spravedlnost.

Střediska Probační a mediační služby se řídí zákonem č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů.

Probační a mediační služba poskytuje obětem dle zákona o obětech trestných činů odbornou pomoc. Jedná se o poskytování právních informací. Jakožto subjekt zapsaný v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů poskytuje obětem rovněž informace o:

- a) službách, které obětem poskytuje, a jejich rozsahu, včetně informace, zda je služba poskytována bezplatně; pokud požadovaný druh služby neposkytuje, odkáže oběť na jiný subjekt zapsaný v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, který požadovanou službu poskytuje,

- b) právech oběti podle tohoto zákona,
- c) právech oběti jako poškozeného podle trestního řádu,
- d) průběhu trestního řízení a postavení oběti jako poškozeného a svědka v něm.

(§ 9 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů)

Probační a mediační služba může také přicházet s nabídkou mediace, mimosoudního jednání s pachatelem za účasti prostředníka, jejímž cílem je nejen hmotná náhrada újmy, ale také náprava vztahů, získání morální satisfakce. Výše uvedené služby poskytuje Probační a mediační služba klientům v trestním řízení zdarma.

Pracovníci Probační a mediační služby se řídí Manuálem pro práci s oběťmi trestných činů, který je součástí souboru metodických standardů a manuálů Probační a mediační služby. Jak se v tomto manuálu uvádí, restorativní justice *„chápe trestný čin jako sociální událost, která výrazně zasahuje do života oběti, její rodiny a blízkého okolí a nemůže být vyřešena pouze potrestáním pachatele. Cílem je narovnat a obnovit narušené mezilidské vztahy, pocit bezpečí a integrity oběti, podpořit ji k aktivitě a pachatele vést k přijetí odpovědnosti za své jednání a způsobenou újmu.“*

4 Charakteristika prostředí

Zákon o obětech trestných činů

Do poloviny 20. století nebyla obětem trestných činů věnována větší pozornost, hrály pouze roli nositelů důkazů v pozici svědků, ochrana práv a svobod se vztahovala jen k osobě, proti které se trestní stíhání vedlo (Jelínek et al 2014). Od poloviny 20. století se legislativa soustředila na oběti trestných činů v mezinárodním měřítku, a to zejména v souvislosti s principy tzv. restorativní justice. V posledních letech se na práva obětí zaměřuje i Evropská unie. Mezi nejvýznamnější předpisy EU patří rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV ze dne 15. března 2001 o postavení oběti v trestním řízení; směrnice Rady 2004/80/ES ze dne 29. dubna 2004 o odškodňování obětí trestných činů; směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV. Dále lze mezi předpisy EU zařadit směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestných činů (Jelínek et al 2014). V českém kontextu je rostoucí zájem o oběti trestných činů spojován také s viktimologií – vědním oborem rozvíjejícím se od 50. let 20. století, který se zabývá oběťmi trestných činů. Problematika spojená s postavením obětí trestných činů je označovaná jako nová a dynamicky se rozvíjející oblast českého trestního práva (Kozák, Jílovec 2015).

V České republice do té doby roztržštěnou právní úpravu týkající se zacházení s oběťmi trestných činů v trestním řízení i mimo něj, včetně poskytování pomoci a podpory obětem, sjednotil zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů). Zákon nabyl platnosti 25. února 2013. Má dělenou účinnost, právní normy vztahující se k subjektům poskytujícím pomoc obětem trestných činů nabyly účinnosti 1. dubna 2013, ustanovení upravující práva obětí trestných činů, včetně práva na peněžitou pomoc, společně se zbývajícími ustanoveními zákona nabyly účinnosti 1. srpna 2013. Zákon byl následně novelizován a nabyl účinnosti 1. dubna 2017. Novelizovaný zákon zpracovává směrnici Rady o odškodňování obětí trestných činů 2004/80/ES ze dne 29. dubna 2004 a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestných činů.

Jedním z hlavních motivů pro vytvoření zákona o obětech trestných činů (dále ZOTČ) bylo také odstranění nedostatků implementace rámcového rozhodnutí Rady 2001/220/SVV ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení, nicméně v průběhu projednávání zákona byla přijata směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu. Tato směrnice nahrazuje rámcové rozhodnutí, ovšem na tuto směrnici ZOTČ ve svém původním znění nereagoval (Jelínek et al 2014). V novele ZOTČ je již tato směrnice zpracována. Navržené změny zákona nicméně nejsou pouze snahou zdokonalit implementaci směrnice tak, aby ZOTČ odpovídal smyslu a účelu směrnice, ale zároveň úpravy vycházejí ze zkušenosti jednotlivých subjektů (Probační a mediační služba, subjekty poskytující pomoc obětem trestných činů, příslušné útvary Ministerstva spravedlnosti ČR) aplikujících zákon do praxe (Sněmovní tisk 658/0, část č. 1/6. Novela z. o obětech trestných činů – EU 2015; Kozák, Jílovec 2016).

ZOTČ se stal milníkem v legislativním přístupu k obětem trestných činů (Jelínek, Pelc 2015), před ZOTČ byla právní úprava ochrany obětí roztržštěna do několika zákonů. Komplexní úprava práv obětí, tedy neexistovala a orientace v takové právní úpravě byla obtížná jak pro oběti, tak pro subjekty poskytující obětem pomoc. Právní normy ani neupravovaly například to, jak by se OČTŘ – soud, státní zástupce, policejní orgán (§ 12 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) měly k obětem chovat. Nedostatečně byla řešena otázka poskytování informací obětem, české právo neobsahovalo instituty známé ze zahraničí, jako je právo na důvěrníka nebo prohlášení oběti o dopadu trestného činu na její život – victim impact statement (Jelínek et al 2014).

Cílem ZOTČ je zlepšení postavení obětí, zajištění citlivého zacházení s oběťmi ze strany OČTŘ, především nezpůsobování další újmy a respektování důstojnosti obětí. Účelem je zlepšit postavení obětí tím, že jim bude poskytnuta právní pomoc, zvýší se jejich informovanost a oběti budou oprávněny

vyjádřit svůj názor (Vicherek 2013). Sekundárním účelem je také zlepšení pozice při uplatňování soukromoprávních nároků (nároku na náhradu škody, nemajetkové újmy); (Jelínek, Pelc 2015).

Předpokládá se, že ZOTČ nejenželepší postavení obětí trestných činů, ale také sníží latentní kriminalitu (viz Kuchta, Válková 2005). Svědectví obětí bývá totiž stěžejní pro zjištění a odsouzení pachatele, nicméně například u sexuálních trestných činů nedochází k oznamování právě z důvodu obavy samotné oběti, jak s ní budou OČTŘ zacházet. Zvýšení zájmu o oběti, poskytnutí pomoci a podpory může také vést ke společenské soudržnosti a omezení sociálně patologických jevů ve společnosti. **Smyslem právních norem na ochranu obětí je, aby se oběti vypořádaly co nejlépe s újmou způsobenou činem, tedy s primární viktimizací, zároveň aby bylo zabráněno vzniku sekundární viktimizace, a to především ze strany OČTŘ, a nakonec aby byla učiněna opatření, která zabrání opakované viktimizaci ze strany pachatele** (Jelínek et al 2014). Sekundární viktimizace označuje újmu, která vzniká v důsledku reakcí sociálního okolí. Nejedná se pouze o reakci blízkých osob, ale také o nevhodné chování institucí a OČTŘ (Tomášek 2010). Projevem sekundární viktimizace jsou například tyto negativní jevy – očerňování obětí, nerespektování soukromí obětí, poškozování dobrého jména obětí, bagatelizace újmy a obviňování obětí (Čírtková 2013). Zdrojem sekundární viktimizace může být také chování pachatele, například vyhrožování obětí či jejich zastrašování (Novotný, Zapletal et al 2004). Oběti se nejčastěji potýkají s pocity nespravedlnosti, nedůstojnosti a izolace. Sekundární rány jsou tedy psychické povahy, z toho důvodu jsou opatření zabráňující jejich vzniku obtížně definovatelné v právním systému (Čírtková 2015). Ve snaze o snížení rizik sekundární viktimizace jsou prostřednictvím ZOTČ posilována práva obětí.

Posilování práv obětí s sebou přináší také ale určitá rizika. Zatímco základním účelem ZOTČ je zlepšení postavení obětí, tak obecně účelem trestního řízení je zjištění pachatele a jeho potrestání. Ve snaze o naplnění účelu ZOTČ může dojít k narušení účelu trestního řízení. V důsledku snahy o zlepšení postavení obětí se může stát, že použití některých institutů vyvolává administrativní zátěž a může vést ke zpomalení trestního řízení (Jelínek et al 2014) nebo může vést až k ohrožení zjištění a potrestání pachatele (Jelínek, Pelc 2015).

Přes tato zmíněná rizika a přes objevující se aplikační problémy zákona, na které se snažila reagovat i novela, je zákon jako takový vnímán kladně. **Jako přínosný hodnotí zákon především Probační a mediační služba a akreditované subjekty poskytující pomoc obětem, neboť zákon výrazným způsobem rozšířil a posílil práva obětí, zvýšil finanční pomoc a zakotvil do praxe nové instituty** (Válová 2014).

Základním právem člověka, který byl vystaven trestné činnosti, je **právo být identifikován jako oběť**, případně jako zvlášť zranitelná oběť. **Termín oběť** zavedl zákon č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně některých zákonů. Dle ZOTČ je oběť definována jako fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil (§ 2 odst. 2 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů). Byla-li trestným činem způsobena smrt oběti, považuje se za oběť také její příbuzný v pokolení přímém, sourozenec, osvojenec, osvojitel, manžel nebo registrovaný partner, druh a osoba, které oběť ke dni své smrti poskytovala nebo byla povinna poskytovat výživu, ovšem pouze v případě utrpěli-li v důsledku smrti oběti újmu (§2 odst. 3 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů). Na postavení oběti nemá vliv to, zda byl pachatel zjištěn nebo odsouzen (§ 3 odst. 1 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů).

Zákon dále definuje kategorii zvlášť zranitelné oběti. Jejich zranitelnost vyplývá jak z jejich osobních charakteristik, tak z povahy trestného činu či ze životní situace, v níž se oběť nachází (Jelínek et al 2014), z možnosti nebezpečí způsobení druhotné újmy, z rizika zastrašování pachatelem trestné činnosti, tyto oběti jsou náchylné k prohloubení stresu a citového zranění samotnou účastí v trestním řízení (Vicherek 2013). Ve snaze o minimalizaci sekundární a opakované viktimizace jsou těmto zvlášť zranitelným obětem přiznána zvláštní práva a ochrana (Kozák, Jílovec 2016). **V rámci novely zákona o obětech trestných činů byla definice zvlášť zranitelné oběti rozšířena** a to tak, aby byla v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU. Zvlášť zranitelnou obětí tedy je dítě, osoba, která je vysokého věku nebo je postižena fyzickým, mentálním nebo psychickým hendikepem nebo smyslovým poškozením, pokud tyto skutečnosti mohou vzhledem k okolnostem případu a poměrům této osoby bránit jejímu plnému a účelnému uplatnění ve společnosti ve srovnání s jejími ostatními členy, dále oběť trestného činu obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku) nebo trestného činu teroristického útoku (§ 311 trestního zákoníku) a oběť trestného činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, trestného činu, který zahrnoval nátlak, násilí či pohrůžku násilím, trestného činu spáchaného pro příslušnost k některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob nebo oběť trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny, jestliže je v konkrétním případě zvýšené nebezpečí způsobení druhotné újmy zejména s ohledem na její věk, pohlaví, rasu, národnost, sexuální orientaci, náboženské vyznání, zdravotní stav, rozumovou vyspělost, schopnost vyjadřovat se, životní situaci, v níž se nachází, nebo s ohledem na vztah k osobě podezřelé ze spáchání trestného činu nebo závislost na ní (§ 2 odst. 4 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů). Novelou je také doplněno tvrzení: „Existují-li pochybnosti o tom, zda je oběť zvlášť zranitelnou, je třeba ji za zvlášť zranitelnou považovat“ (§ 3 odst. 1 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů).

Poskytovatelé pomoci obětem trestných činů

Oběť má nárok na poskytnutí odborné pomoci před zahájením, v průběhu i po skončení trestního řízení. **Pomoc obětem poskytují subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů**, který se nachází na webových stránkách www.justice.cz a který spravuje Ministerstvo Spravedlnosti ČR. **Zapisují se akreditované subjekty, subjekty poskytující pomoc dle zákona o sociálních službách, advokáti a střediska Probační a mediální služby.** Ministerstvo spravedlnosti podporuje činnost subjektů poskytující pomoc obětem trestných činů poskytováním dotací ze státního rozpočtu, kterou mohou získat jen akreditované subjekty. Subjekty zapsané v registru mají povinnost poskytnout odbornou pomoc bezplatně na základě žádosti zvláště zranitelné oběti. Zároveň neexistují žádné překážky k tomu, aby tyto subjekty poskytly odbornou pomoc bezplatně i obětem, které nejsou zvláště zranitelné. Registr je veřejným seznamem, kam má právo každý nahlížet, jsou zde uvedena místa poskytování služeb, nicméně nejsou zde (ve většině případů) další kontaktní informace, jako je telefonní číslo či webové stránky či emailová adresa. Absence těchto údajů, jak je vysvětleno v důvodové zprávě novely zákona o obětech trestných činů, zhoršuje dostupnost pomoci poskytované obětem, navrhovaná úprava zákona o obětech trestných činů dává tedy možnost poskytovatelům pomoci obětem trestných činů požádat ministerstvo, aby v registru zveřejnilo jejich telefonní číslo, emailovou adresu či webové stránky. Zveřejnění těchto údajů pomůže oběti rychleji a efektivněji vyhledat nabízené služby pomoci. (Sněmovní tisk 658/0, část č. 1/6. Novela z. o obětech trestných činů – EU 2015). Problematický moment před novelou zákona byl, že zákon advokátovi nediktoval, jaký rozsah bezplatné pomoci musí obětem nabízet. Avšak novelou ZOTČ se zavedla povinnost zapsání do registru počtu hodin bezplatné právní pomoci za kalendářní měsíc. Oběť má tak k dispozici jasnou a srozumitelnou informaci o tom, na kolik hodin bezplatné pomoci má nárok, a tak dochází k vyhnutí se žádným nebo ne příliš jasným údajům, například bezplatná právní pomoc v rozsahu 10 %. (Sněmovní tisk 658/0, část č. 1/6. Novela z. o obětech trestných činů – EU 2015).

5 Specifikace výzkumných metod evaluace a datových zdrojů

5.1 Cíl evaluace

Cílem evaluace je zhodnotit nastavované procesy a výstupy u projektu s ohledem na vytyčené cíle a podpořit úspěšné řízení projektu (např. identifikace dalších možných rizik, úspěšnost v naplňování cílů projektu aj.). Cílem je taktéž zadavateli (zastoupeného především projektovou manažerkou a odbornou garantkou) a realizátorům jednotlivých klíčových aktivit poskytovat zpětnou vazbu a včasná

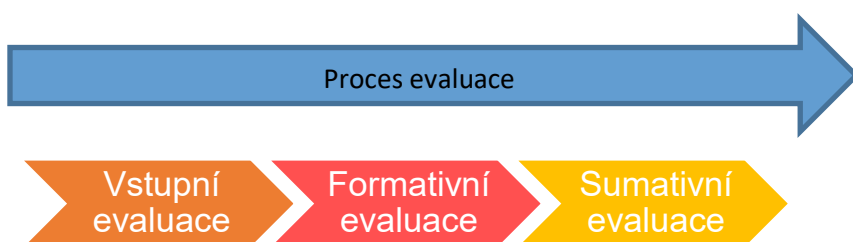
doporučení na úpravy procesů a postupů s ohledem na stanovené cíle projektu a také vyhodnotit plnění cílů a výsledky projektu.

5.2 Metodologie evaluace

Evaluace bude vycházet z obecného rámce – ze základního schématu systémového pohledu na sociální program, jak jej zformuloval evaluátor Chen (2005). S tímto rámcem máme dobré zkušenosti a již jsme ho několikrát využili v rámci evaluací různých programů a služeb. V systémovém pojetí totiž musí sociální program vykazovat dvě funkce, chce-li uspět. Z vnitřního pohledu musí zajistit transformaci vstupů do žádoucích výstupů. Z vnějšího pohledu potřebuje program být trvale v interakci s jeho okolním prostředím s cílem získat zdroje a podporu potřebnou pro jeho přežití (trvalé udržení programu). Programy či projekty jsou otevřené, a to právě proto, že jsou ovlivňovány jejich prostředím. Toto platí v sociální oblasti dvojnásobně. Osudy projektu či intervence ovlivňuje řada faktorů. V rámci evaluace budeme sledovat pět klíčových komponent, které mají být v evaluaci sledovány: vstup (input), transformace (transformation), výstup (output), zpětná vazba (feedback) a prostředí (environment).

Z hlediska měření reálných dopadů projektů budeme usilovat o začlenění kvazi experimentální metody – rozdíly v rozdílech (difference-in-differences). Jeden rozdíl je určený v čase (před a po intervenci), druhý rozdíl je určen subjekty (podpořenými a nepodpořenými). Tato metoda je založena na porovnávání skupin, které se projektu přímo účastní a ostatních (nedotčených). Nabízí se zde porovnání zejména mezi „klienty“ projektů. Takovéto měření je přínosné tím, že doloží skutečné dopady a bere v úvahu i různé možné další vlivy.

Samotná evaluace proběhne ve třech fázích:

Formativní evaluace

Účelem formativní části evaluace bude poskytnout zpětnou vazbu projektu a jeho realizačnímu týmu. Důraz budeme klást na ověření, zda skutečný průběh realizace odpovídá plánovanému nastavení projektu, zda jsou vytvářeny všechny výstupy, a dále zhodnotíme způsob provádění projektových aktivit. Evaluaci budeme provádět tak, že budeme systematicky sbírat data o designu projektu a jeho implementaci. V tomto momentu vyjdeme ze zkušeností plánovačů programu, realizátorů a participantů na projektu (účastníci, podpořené osoby). Formativní evaluace slouží ke zlepšení projektu

tím, že se zkoumá fungování programu, kvality implementace a organizační kontext. V rámci této fáze nelze vyhodnocovat dopady v jejich plné šíři, což je dáno tím, že je projekt teprve realizován.

Obecné cíle formativní evaluace budou následující:

- a) Zjišťovat efektivitu programu (projektu) – tzv. transformaci, tj. do jaké míry se daří vstupy převést do žádoucích výsledků, které jsou vymezeny jako žádoucí cíle projektu a aktivit.
- b) Zjišťovat relevanci poskytovaných aktivit. Relevancí aktivit se míní jejich schopnost reagovat na potřeby, které byly identifikovány v rámci přípravy projektu.
- c) Zjišťovat, jak program interaguje s vnějším prostředím.
- d) Reflektovat, jak se daří program (projekt) implementovat.
- e) Věnovat se inovativním částem projektu. Sledovat průběh aktivit, a to ve vztahu k prostředí, v němž jsou služby poskytovány.
- f) Poskytovat zpětnou vazbu a komunikovat se zástupci realizačního týmu a dalšími aktéry. Předávat jim informace z formativní evaluace a maximálně je podporovat při jejich aktivitách, a to v atmosféře důvěry a spolupráce. Systematickým sběrem informací a jejich vyhodnocováním přispět ke zlepšení efektivity a celkovému úspěchu projektu.

Sumativní evaluace

Sumativní evaluace si klade za cíl zhodnotit dopady realizace projektu, zejména dopady poskytnutých intervencí na uživatele služeb a řešení jejich nepříznivé životní situace, a to ve vazbě na vynaložené finanční prostředky. Evaluaci budeme především orientovat na hodnocení dopadů (impaktů) projektu, aby mohlo dojít k jeho celkovému vyhodnocení. A taktéž budeme v rámci sumativní evaluace posuzovat dopady (outcomes) projektu jako celku. Dopadem rozumíme celkový účinek na účastníky projektu: poskytovatele, osoby v riziku sociálního vyloučení, obce a partnery apod. Sumativní evaluace je vedle evaluace formativní základním typem evaluačního výzkumu. Teprve pokud vyhodnotíme dopady, poté jsme schopni určit tzv. celkovou užitečnost projektu, o což nám jde. U sumativní evaluace je primárním zájmem determinovat celkový dopad (impact) programu. Závěrem je doporučující aspekt, tedy zdali by program měl nebo neměl pokračovat nebo být dále podpořen či modifikován. Sumativní evaluace bude zaměřena na závěr (conclusion-oriented), slouží k celkovému posouzení efektů programu. Evaluace dopadu sleduje dosažení projektových cílů. Pokud jich dosaženo nebylo, dá odpověď, zda tomu bylo, protože byl projekt špatně navržen a designován nebo zda selhala realizace projektu a implementace byla slabá. Evaluace dopadu ukazuje, zdali program uspěl nebo selhal.

Etika evaluace

Evaluace se bude potýkat s řadou etických otázek. Především se jedná o otázku ochrany soukromí, zajištění anonymity a dobrovolnosti. Při řešení dilemat budeme postupovat následovně:

- Evaluátoři budou nastalá dilemata pojmenovávat (označovat).
- Dilemata budou diskutována v rámci týmových porad a probírána v rámci mentoringu výzkumných aktivit.
- Názor evaluačního týmu bude v případě potřeby deklarován vůči objednateli.
- Dilemata a zaujaté postoje budou součástí evaluačních zpráv, budou reflektována.
- Etické momenty budeme řešit v rámci etického kodexu AAA (Principles of Professional Responsibility), k němuž jsme se díky našemu aktivnímu členství přihlásili. Kodex obsahuje klíčové principy, které respektujeme a řídíme se jimi. K dispozici jsou i další etické kodexy evaluátorů, v nichž lze nalézt oporu (např. Etický kodex evaluátora; ČES, 2011).

5.3 Specifikace výzkumných metod evaluace a datových zdrojů

Sběr dat bude probíhat s využitím těchto výzkumných metod a technik:

a) Sekundární analýza dat

Při desk research (sekundární analýze dat) budou využívány například: projektová dokumentace, monitorovací zprávy, zápisy z porad projektového týmu, zápisy ze zasedání Krajských týmů pro oběti, relevantní odborná literatura, statistická data získaná od zadavatele.

b) Hlubkové individuální rozhovory (nejčastěji polostrukturované)

Pomocí hlubkových individuálních rozhovorů budou výzkumníci zjišťovat takové informace, díky kterým budou moci následně projekt zhodnotit. Hlubkové individuální rozhovory budou realizovány se: zástupci projektového realizačního týmu (manažerem projektu, odbornými regionálními konzultanty, poradci pro oběti apod.), uživateli projektu (v kooperaci s realizátory projektu), dalšími relevantními aktéry např. členy multidisciplinárních a Krajských týmů pro oběti, aj. **Rozhovory budou vedeny s manažerem projektu a se všemi čtyřmi regionálními konzultanty. Osloveno bude alespoň pět poradců pro oběti trestných činů, kteří mají pestré zkušenosti s prací s oběťmi. Dále budou osloveny oběti trestných činů, které budou ochotny se výzkumu účastnit a s výzkumníkem hovořit. Bude osloveno alespoň pět obětí. Oběti trestných činů jsou specifickou skupinou participantů, u které hrozí riziko, že bude docházet k odmítnutí s výzkumníky hovořit, protože pro oběti bývá obtížné mluvit o své situaci s dalšími „cizími“ lidmi. Za klíčové lze tudíž považovat motivování participantů k účasti na**

rozhovoru a podporu při zprostředkovávání kontaktu ze strany samotných poradců. Při vedení rozhovoru s oběťmi si budou výzkumníci počínat tak, aby osloveným participantům nezpůsobili žádnou újmu. Z tohoto důvodu budou výzkumníci maximálně spolupracovat s poradci, kteří budou figurovat jako prostředníci mezi výzkumníkem a participanty z řad obětí. Rozhovory s uživateli projektu budou navrženy tak, aby došlo k co nejmenšímu zatížení uživatelů – v rámci jednoho rozhovoru budou zjišťovány odpovědi na otázky z více segmentů, aby se uživatelé nemuseli účastnit více rozhovorů. Přehled jednotlivých segmentů poskytuje evaluační matice a evaluační otázky, které jsou uvedené v následující kapitole 6.

Mezi další relevantní aktéry řadíme například zástupce multidisciplinárních a Krajských týmů pro oběti a také zástupce realizačního týmu projektu Křehká šance II. V rámci výzkumu bude osloveno alespoň 5 relevantních aktérů. Při výběru aktérů budeme vycházet z kritéria jejich informační a zkušenostní bohatosti.

c) Dotazníkové šetření

Bude vytvořen papírový dotazník určený pro oběti trestných činů, které využívají poradny pro oběti a mají zkušenost s poskytováním pomoci ze strany poradce pro oběti. Dotazník bude navržen tak, aby byly oběti schopny dotazník vyplnit samy, bez pomoci tazatele anebo poradce. Dotazník bude nabízen všem obětem, které poradnu navštíví, a to poradci přímo v poradně. Oběti budou požádány o samostatné vyplnění krátkého dotazníku. Po vyplnění oběti dotazník samy vloží do uzavíratelného boxu anebo obálky. Tím dojde k zachování anonymity oběti a informací, které v dotazníku uvedla. Cílem je oslovit celoplošně všechny, kdo služby poraden aktuálně využívají a současně oběti nezatěžovat komunikací s výzkumníky. Dotazník vyplní ti, kdo budou mít zájem. Tento způsob sběru dat, který bude kontinuální, snižuje riziko nízké návratnosti dotazníkového šetření.

Dále budou vytvořeny online dotazníky, které budou rozeslány účastníkům vzdělávacích aktivit a pracovníkům v sociálních službách, kteří se vzdělávání neúčastnili. Rovněž popřípadě využijeme data z dotazníkových šetření, která byla realizována realizátorem (např. v případě klíčové aktivity 3, 4). Data vyhodnotíme pomocí statistického programu SPSS (Statistical Package for the Social Sciences). Dotazníkové šetření bude primárně probíhat mezi oběťmi trestných činů, které využívají poradny pro oběti a mají zkušenost s poskytováním pomoci ze strany poradce pro oběti.

a) Případové studie

Případová studie je detailní studium jednoho či několika málo případů za účelem evaluace a porozumění procesům a dopadům. Případem se rozumí jeden záznamový arch, který se věnuje případu oběti. Budou osloveny všechny poradny pro oběti trestných činů se žádostí, aby vybraly jeden případ, který je informačně bohatý. Pokud to bude možné, budou upřednostněny záznamové archy zvláště zranitelných obětí, které jsou uživateli komplexního programu pomoci pro zvláště zranitelné oběti.

6 Evaluační matice

Obecná část

Evaluační otázky	Použité výzkumné techniky a postup
1. Do jaké míry byl projekt navržen tak, aby přinášel očekávané dopady?	KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Vnitřní logika projektu METODA/TECHNIKA: Desk research, hloubkové polostrukturované rozhovory PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Členové realizačního týmu REALIZACE: Analyzujeme dostupnou projektovou dokumentaci a provedeme rozhovory s vybranými členy projektového týmu
2. Do jaké míry byly naplněny stanovené cíle a konkrétní aktivity projektu?	KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Úspěšnost naplnění indikátorů, spokojenost uživatelů projektu s poskytnutými službami projektu METODA/TECHNIKA: Desk research, hloubkové polostrukturované rozhovory, sekundární zpracování naplňování ukazatelů PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Členové realizačního týmu, zástupci uživatelů projektu REALIZACE: Analyzujeme dostupnou projektovou dokumentaci, provedeme kvantifikaci výstupů s ohledem na dokumentaci, provedeme rozhovory s vybranými členy projektového týmu a zástupci uživatelů projektu
3. Jsou vzniklé výstupy projektu kvalitní a využitelné v praxi?	KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Kvalita výstupů, praktičnost výstupů METODA/TECHNIKA: Dotazníkové šetření, hloubkové polostrukturované rozhovory – ověření na úrovni uživatelů projektu (kontrafaktualita) PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Uživatelé projektu, sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách, kteří se aktivit projektu neúčastnili REALIZACE: Uživatelé projektu budou osloveni v rámci dotazníkového šetření a vybraní uživatelé pak budou osloveni v rámci realizace rozhovorů. V rámci dotazníkového šetření se budeme dotazovat dvou skupin respondentů – uživatelů, kteří se účastnili aktivit projektu a dále sociálním pracovníkům a pracovníkům v sociálních službách, kteří se aktivit projektu neúčastnili.

	Budeme sledovat rozdíl mezi podpořenými a nepodpořenými subjekty.
4. Jaké faktory vedly k úspěšné realizaci projektu?	KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Příčiny úspěšné realizace projektu METODA/TECHNIKA: Desk research, hloubkové polostrukturované rozhovory, případové studie PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Členové realizačního týmu, uživatelé projektu REALIZACE: Analyzujeme dostupnou projektovou dokumentaci a provedeme rozhovory s vybranými členy projektového týmu a uživateli, dále stakeholdery
5. Jaké překážky bylo nutno v realizaci projektu překonat?	KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: V průběhu realizace projektu se vyskytly konkrétní překážky na straně zapojených subjektů, schopnost reagovat na překážky METODA/TECHNIKA: Desk research, hloubkové polostrukturované rozhovory, případové studie PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Členové realizačního týmu, stakeholders REALIZACE: Analyzujeme dostupnou projektovou dokumentaci a provedeme rozhovory s vybranými členy projektového týmu
6. Byly cíle projektu vhodně nastaveny?	KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Relevance projektu METODA/TECHNIKA: Desk research, hloubkové polostrukturované rozhovory PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Členové realizačního týmu REALIZACE: Analyzujeme dostupnou projektovou dokumentaci a provedeme rozhovory s vybranými členy projektového týmu
7. Byly konkrétní aktivity vhodně nastaveny v kontextu s cíli projektu?	KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Vnitřní logika projektu – provázanost aktivit a cílů METODA/TECHNIKA: Desk research, hloubkové polostrukturované rozhovory PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Členové realizačního týmu REALIZACE: Analyzujeme dostupnou projektovou dokumentaci a provedeme rozhovory s vybranými členy projektového týmu
8. Které aktivity byly nejdůležitější? Které by se mohly vynechat, udělat jinak?	KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Relevance jednotlivých klíčových aktivit METODA/TECHNIKA: Hloubkové polostrukturované rozhovory PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Členové realizačního týmu, uživatelé projektu REALIZACE: Provedeme rozhovory s vybranými členy projektového týmu a uživateli projektu

Výstupy evaluace budou představeny ve dvou zprávách – průběžné evaluační zprávě a závěrečné evaluační zprávě. Data budou sbírána systematicky v průběhu celého výzkumu. V rámci průběžné evaluační zprávy bude zodpovězeno na evaluační otázky, které se zaměřují především na implementaci projektu, cíle a nastavení aktivit. Jedná se o evaluační otázky číslo 1, 6 a 7. Závěrečná evaluační zpráva bude řešit především otázky vztahující se k dopadu a celkovému hodnocení projektu. Jedná se o evaluační otázky číslo 2, 3, 4, 5, 8.

Specifická část

Evaluační otázky – Specifická část „Proč zrovna já? II“	Použité výzkumné techniky a postup
<p>1. Jak hodnotí oběti trestné činnosti (dále jen „oběti t.č.“) poskytnutou pomoc?</p> <p>1.1. Co obětem t.č. chybí/chybělo v rámci pomoci?</p> <p>1.2. Jaké poskytované služby ocenily?</p> <p>1.3. Jak hodnotí oběti konzultace s poradcem pro oběti t.č.?</p>	<p>KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Spokojenost obětí t.č. s poskytnutou pomocí, nedostatky v poskytnuté pomoci, spokojenost s činností poradce pro oběti t.č.</p> <p>METODA/TECHNIKA: Dotazníkové šetření, hloubkové polostrukturované rozhovory, případová studie</p> <p>PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Oběti t.č.</p> <p>REALIZACE: Oběti t.č., které využily anebo využívají relevantní pomoc, budou osloveny v rámci dotazníkového šetření. S vybraným vzorkem obětí t.č., které budou ochotny se účastnit evaluace a hovořit s výzkumníkem, budou provedeny rozhovory.</p>
<p>2. Byly poskytnuté právní informace pro oběti srozumitelné a využitelné v praxi?</p>	<p>KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Srozumitelnost a praktičnost informací poskytnutých obětem t.č.</p> <p>METODA/TECHNIKA: Dotazníkové šetření, hloubkové polostrukturované rozhovory</p> <p>PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Oběti t.č.</p> <p>REALIZACE: Oběti t.č., které využily anebo využívají relevantní pomoc, budou osloveny v rámci dotazníkového šetření. S vybraným vzorkem obětí t.č., které budou ochotny se účastnit evaluace a hovořit s výzkumníkem, budou provedeny rozhovory.</p>
<p>3. Jak hodnotí oběti asistenci poradce v rámci procesu přípravy a průběhu parolového slyšení?</p>	<p>KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Kvalita poradenství v rámci parolových slyšení</p> <p>METODA/TECHNIKA: Dotazníkové šetření, hloubkové polostrukturované rozhovory</p> <p>PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Oběti t.č.</p> <p>REALIZACE: Oběti t.č., které využily anebo využívají relevantní pomoc, budou osloveny v rámci dotazníkového šetření. S vybraným vzorkem obětí t.č., které budou ochotny se účastnit evaluace a hovořit s výzkumníkem, budou provedeny rozhovory.</p>
<p>4. Jak obětem pomohla poskytnutá služba vyrovnat se s následky t.č.?</p>	<p>KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Schopnost vybraných obětí t.č. vyrovnat se s následky t.č.</p> <p>METODA/TECHNIKA: Dotazníkové šetření, hloubkové polostrukturované rozhovory</p> <p>PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Oběti t.č.</p> <p>REALIZACE: Oběti t.č., které využily anebo využívají relevantní pomoc, budou osloveny v rámci dotazníkového šetření. S vybraným vzorkem obětí t.č., které budou ochotny se účastnit evaluace a hovořit s výzkumníkem, budou provedeny rozhovory.</p>

<p>5. Jak jsou hodnoceny změny v péči o oběti t.č. od předchozího projektu Proč zrovna já?</p>	<p>KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Rozdílnost projektů</p> <p>METODA/TECHNIKA: Dotazníkové šetření, Hlubkové polostrukturované rozhovory</p> <p>PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Pracovníci realizačního týmu a další relevantní aktéři</p> <p>REALIZACE: V rámci rozhovorů se budeme dotazovat vybraných pracovníků realizačního týmu. Dále budou osloveni v rámci dotazníkového šetření další relevantní aktéři, kteří jsou obeznámeni s předchozím projektem PZJ a mají s ním zkušenosti.</p>
<p>6. Jakou roli hrála intervence poradce v celkovém řešení případu?</p>	<p>KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Důležitost intervence poradců</p> <p>METODA/TECHNIKA: Dotazníkové šetření, hlubkové polostrukturované rozhovory</p> <p>PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Oběti t.č.</p> <p>REALIZACE: Oběti t.č., které využily anebo využívají relevantní pomoc, budou osloveni v rámci dotazníkového šetření. S vybraným vzorkem obětí t.č., které budou ochotny se účastnit evaluace a hovořit s výzkumníkem, budou provedeny rozhovory.</p>
<p>7. V čem se liší dopady jednotlivých aktivit projektu na cílovou skupinu obětí t.č.?</p>	<p>KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Vliv dopadů na cílovou skupinu</p> <p>METODA/TECHNIKA: Hlubkové polostrukturované rozhovory</p> <p>PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Pracovníci realizačního týmů a další relevantní aktéři</p> <p>REALIZACE: V rámci rozhovorů se budeme dotazovat vybraných pracovníků realizačního týmu. Dále budou osloveni v rámci rozhovorů další relevantní aktéři (např. členové realizačního týmu projektu Křehká šance II).</p>
<p>8. Jaký praktický přínos měly vzdělávací aktivity v tématice pomoci obětem trestných činů pro poradce pro oběti trestných činů a pro sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách?</p>	<p>KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Praktičnost vzdělávacích aktivit</p> <p>METODA/TECHNIKA: Desk research, hlubkové polostrukturované rozhovory, dotazníkové šetření</p> <p>PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Účastníci vzdělávacích akcí, pracovníci realizačního týmu, sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách, kteří se vzdělávání neúčastnili</p> <p>REALIZACE: V rámci desk research budeme zpracovávat data z dotazníkového šetření uskutečněného realizátory projektu za účelem hodnocení kurzů. Dále budeme dělat rozhovory s vybranými členy realizačního týmu, kteří znají zpětnou vazbu účastníků vzdělávacích aktivit. Dále rozešleme dotazník účastníkům vzdělávacích aktivit, ve kterém budeme zjišťovat, zda získané informace využívají v praxi, jak hodnotí vzdělávání s odstupem času, jestli je něco, co ve vzdělávání postrádají.</p>

	Bude rozeslán také dotazník sociálním pracovníkům a pracovníkům v sociálních službách, kteří se vzdělávacích aktivit neúčastnili – budeme sledovat rozdíl mezi podpořenými a nepodpořenými subjekty.
<p>9. Jak je hodnocena mezioborová a meziresortní spolupráce (Krajské týmy pro oběti)</p> <p>9.1. V čem je spatřován přínos týmu?</p> <p>9.2. Co brání optimálnímu způsobu fungování týmu?</p> <p>9.3. Jaké změny v realizaci a způsobu vedení týmu doporučit pro další fungování týmu?</p>	<p>KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Efektivnost meziresortní a mezioborové spolupráce</p> <p>METODA/TECHNIKA: Hlubkové polostrukturované rozhovory, desk research</p> <p>PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Pracovníci realizačního týmu, členové týmu pro oběti</p> <p>REALIZACE: V rámci desk research budeme zpracovávat data ze zasedání Krajských týmů pro oběti. Dále budeme provádět rozhovory s vybranými členy realizačního týmu a členy týmu pro oběti.</p>
<p>10. Jak pomohla osvětová kampaň k navýšení počtu obětí, které využily pomoc poraden na základě této kampaně?</p> <p>10.1. K jak velkému navýšení procentuálního zastoupení obětí, které služby využily na základě kampaně, došlo?</p> <p>10.2. Jaké jsou nejefektivnější nástroje kampaně?</p>	<p>KLÍČOVÝ INDIKÁTOR: Efektivnost osvětové kampaně</p> <p>METODA/TECHNIKA: Hlubkové polostrukturované rozhovory, desk research</p> <p>PARTICIPANTI/RESPONDENTI: Pracovníci realizačního týmu</p> <p>REALIZACE: V rámci desk research budeme zpracovávat data z KA 01 (statistiky, ve kterých poradci zaznamenávají data o příchodu klientů do poradny na základě propagace). Dále budeme provádět rozhovory s vybranými členy realizačního týmu.</p>

V průběžné evaluační zprávě budou řešeny především evaluační otázky číslo 7, 8 a 9. Závěrečná evaluační zpráva se bude dotýkat otázek číslo 1 až 6 a také otázky číslo 10. Tento plán reflektuje specifičnost cílové skupiny obětí trestných činů, která spočívá ve zvýšeném riziku odmítnutí účastnit se výzkumu. Z důvodu snížení tohoto rizika jsme se rozhodli vyhledávat a kontaktovat participanty z řad obětí po celý čas výzkumu. Dotazování bude probíhat kontinuálně. V návaznosti na to budou výsledky získané z tohoto dotazování představeny v závěrečné evaluační zprávě.

7 Analýza rizik evaluace

Riziko	Pravděpodobnost výskytu	Významnost rizika	Návrh na eliminaci rizika
Zpoždění zahájení realizace zakázky, plnění termínů	Nízká	Méně závažné	Rozšíření realizačního týmu o další pracovníky, kteří splňují kvalifikační požadavky objednatele – naše firma disponuje kvalifikovanými pracovníky, které v případě potřeby může uvolnit na realizaci této zakázky.
V rámci realizace zakázky se nepodaří oslovit dostatečný	Nízká	Velmi závažné	Poskytnutí přesných informací komunikačním partnerům, jak budou výsledky evaluace dále využity.

počet komunikačních partnerů			Podpoření vhodné motivace cílové skupiny. Nabídnutí časové flexibility při domlouvání kontaktů. Spolupráce s objednatelem.
Nemožnost zpracovat získaná data včas	Nízká	Méně závažné	Uzpůsobení harmonogramu – analýza bude prováděna průběžně.
Působení proměn lidí na pozicích	Střední	Středně závažné	Dlouhotrvající projekt může provázet proměna lidí na pozicích, proto je potřeba nastavit mechanismy a plán tak, aby eliminoval dopady možných změn.

Vzhledem k potenciálnímu výskytu rizik je nutné nastavit i kontrolní mechanismy, které povedou ke snížení pravděpodobnosti výše jmenovaných rizik. Jedním z těchto mechanismů je zavedení pravidelných porad realizačního týmu dodavatele, při kterých budou permanentně předávána jednotlivá data a informace z terénu a budou vyhodnocovány případné komplikace. Důležitým faktorem je taktéž využití zkušeností jednotlivých pracovníků realizačního týmu dodavatele z proběhlých evaluací. V neposlední řadě je velmi důležité průběžné vyhodnocování a zapracovávání připomínek a podnětů zadavatele na základě prezentování dosavadních výsledků evaluačního procesu, které dodavatel získá díky kontaktu (osobnímu i mailovému) s projektovou manažerkou a odbornou garantkou projektu.

8 Harmonogram evaluace

Plnění	Termíny kroků plnění
Zahájení plnění	24.4.2018 – ihned po podepsání smlouvy oběma stranami
Realizace vstupního rozhovoru s projektovou manažerkou a odbornou garantkou projektu	Před odevzdáním Vstupní evaluační zprávy
Předání Vstupní evaluační zprávy	do 30 dnů po podpisu smlouvy (do 24/5/2018)
Hlubkové polostrukturované rozhovory se členy realizačního týmu (projektovou manažerkou, odbornými regionálními konzultanty, poradci pro oběti t.č., případně administrátory)	Dle domluvy s projektovou manažerkou Před odevzdáním průběžné zprávy
Desk research – dostupná projektová dokumentace	Dle domluvy s projektovou manažerkou – průběžně Před odevzdáním průběžné zprávy
Desk research – data z dotazníkového šetření uskutečněného realizátory projektu za účelem hodnocení kurzů	Dle domluvy s projektovou manažerkou Před odevzdáním průběžné zprávy
Desk research – záznamy ze zasedání Krajských týmů	Dle domluvy s projektovou manažerkou Před odevzdáním průběžné zprávy
Dotazníkové šetření mezi účastníky vzdělávacích aktivit	Dle domluvy s projektovou manažerkou (říjen-listopad) Před odevzdáním průběžné zprávy

Hlubkové polostrukturované rozhovory s relevantními aktéry (např. členové realizačního týmu projektu Křehká šance II)	Dle domluvy s projektovou manažerkou Před odevzdáním průběžné zprávy
Dotazníkové šetření mezi sociálními pracovníky a pracovníky v sociálních službách, kteří nejsou účastníky vzdělávacích aktivit	Dle domluvy s projektovou manažerkou (říjen-listopad) Před odevzdáním průběžné zprávy
Průběžná zpráva k připomínkám	do 31/1/2019
Předání průběžné zprávy	do 28/2/2019
Rozhovory s oběťmi t.č.	Dle domluvy s projektovou manažerkou – dlouhodobý charakter oslovování participantů Před odevzdáním závěrečné zprávy
Desk research – data z KA 01 (záznamy z jednotlivých záznamových archů–statistiky)	Dle domluvy s projektovou manažerkou Před odevzdáním závěrečné zprávy
Hlubkové polostrukturované rozhovory se členy realizačního týmu a následné dotazníkové šetření mezi relevantními aktéry, kteří jsou obeznámeni s předchozím projektem PZJ a mají s ním zkušenosti.	Dle domluvy s projektovou manažerkou Před odevzdáním závěrečné zprávy
Desk research – data ze zasedání Krajských týmů pro oběti.	Dle domluvy s projektovou manažerkou Před odevzdáním závěrečné zprávy
Hlubkové polostrukturované rozhovory se členy týmů pro oběti	Dle domluvy s projektovou manažerkou Před odevzdáním závěrečné zprávy
Dotazníkové šetření s oběťmi t.č.	Dle domluvy s projektovou manažerkou – dlouhodobý sběr dat z důvodu vyšší míry návratnosti (září 2018–březen 2018) Před odevzdáním závěrečné zprávy
Závěrečná zpráva k připomínkám	do 30/4/2020
Předání závěrečné zprávy	do 30/6/2020

9 Popis způsobu komunikace s realizačním týmem projektu a předávání průběžných zjištění

Zavazujeme se k průběžnému prezentování výsledků, tak jak budou zpracovány u jednotlivých klíčových aktivit dle priorit vymezených na úvodním setkání evaluátora, projektové manažerky a odborného garanta projektu.

Zavazujeme se ke kooperaci na tvorbě a realizaci dotazníkového šetření pro oběti trestných činů. Včas předložíme návrh dotazníku pro oběti trestných činů ke komentářům.

Zavazujeme se ke kooperaci na tvorbě a realizaci dotazníkového šetření pro relevantní aktéry, kteří jsou obeznámeni s předchozím projektem PZJ a mají s ním zkušenosti. Včas předložíme návrh dotazníku ke komentářům.

Provedeme požadované činnosti, jak je zadavatel vymezil, tedy předáme všechny analyzované výstupy terénních šetření (přepisy rozhovorů, dotazníky atd.) v originální verzi spolu s průběžnými a finálními výstupy evaluace. A jsme připraveni aktualizovat plán evaluace na základě komunikace se zadavatelem.

V neposlední řadě se zavazujeme, že v průběhu celé evaluace budeme postupovat v souladu s Etickým kodexem evaluátora, který byl vydán Českou evaluační společností.

Závěr

Z dostupných informací, které se nám podařilo získat, nevyplývá, že by se projekt potýkal ve své počáteční fázi se zásadními problémy. Všechny klíčové aktivity projektu jsou nastaveny takovým způsobem, aby směřovaly ke splnění vytyčených cílů projektu. Klíčové aktivity jsou relevantní z hlediska potřeb cílových skupin a implementující organizace, tedy Probační a mediační služby. Pro všechny klíčové aktivity je dostatek personálních kapacit k jejich plnění. V rámci realizace jednotlivých klíčových aktivit docházelo k posunům termínů započetí realizace, avšak důležité je, že žádný posun nemá vliv na výsledek projektu. Prioritní aktivitou projektu je aktivita 01 (Pomoc a poradenství obětem trestných činů). I z tohoto důvodu upřednostňování této aktivity docházelo k posunu v rámci dalších aktivit. V aktivitách projektu proběhly dílčí změny, které jsou aktualizované v monitorovacích zprávách. Velice pozitivně lze hodnotit zájem realizačního týmu o smysluplnost a pragmatičnost, která se odráží v celém řízení a realizaci projektu. V praxi to pak znamená, že je pozornost zaměřena na podstatné věci z hlediska cílů projektu a účelnost prováděných činností.

Hlubší evaluace všech klíčových aktivit projektu nastane až v rámci formativní evaluace.

Seznam literatury

Čírtková, Ludmila. 2013. Forenzní psychologie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.

Čírtková, Ludmila. 2015. Policejní psychologie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.

Chen, H. T. 2005. Practical Program Evaluation. Thousand Oaks: Sage Publications.

Jelínek, Jiří et al. 2014. Zákon o obětech trestných činů. Komentář s judikaturou. Praha: Leges.

Jelínek, Jiří, Vladimír Pelc. 2015. „Zákon o obětech trestných činů – jeho nedostatky a možnosti řešení.“ Bulletin-advokacie.cz [online] [cit. 8. 4. 2017]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/zakon-o-obetech-trestnych-cinu-jeho-nedostatky-a-moznosti-reseni?browser=mobi>

Kozák, Vítězslav, Michal Jílovec. 2015. „Nad praktickými nedostatky právní úpravy obětí trestných činů.“ Pp. 242–252 in Hoferková, Stanislava et al (eds.). III. Kriminologické dny. Sborník příspěvků z konference konané v Hradci Králové ve dnech 19. a 20. ledna 2015. Hradec Králové: Gaudeamus, Univerzita Hradec Králové.

Kozák, Vítězslav, Michal Jílovec. 2016. „Nad plánovanou novelou zákona o obětech trestných činů“. Časopis pro právní vědu a praxi 24 (1).

Kuchta, Josef, Helena Válková. 2005. Základy kriminologie a trestní politiky. Praha: C. H. Beck.

Novotný, Oto, Josef Zapletal et al. 2004. Kriminologie. Praha: ASPI.

Sněmovní tisk 658/0, část č. 1/6. Novela z. o obětech trestných činů – EU. 2015. Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky [online] [cit. 17. 4. 2017]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=658&CT1=0>

Tomášek, Jan. 2010. Úvod do kriminologie: jak studovat zločin. Praha: Grada

Válová, Irena. 2014. „Soustava hodnotí zákon o obětech mimořádně negativně, spolky ho chválí.“ Česká justice [online] [cit. 8. 4. 2017]. Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/2014/08/soustava-hodnoti-zakon-o-obetech-mimoradne-negativne-spolky-ho-chvali/>

Vicherek, Roman. 2013. „Oběti trestných činů a jejich práva.“ epravo.cz [online] [cit. 22. 4. 2017]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/obeti-trestnych-cinu-a-jejich-prava-92945.html>

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád).

Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů).